

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETO XXIV. — Stevilka 70

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 11. 9. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

OTVORITEV CESTE JAVORNIŠKI ROVT — LOM — MAVRA. Predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Zvan je v četrtek popoldne odprl približno 6 km dolgo cesto na Javorniški Rovt. Cesto je zgradilo Gozdno gospodarstvo Bled. Gradnja je veljala 1.060.000 din. S to cesto je Gozdno gospodarstvo omogočilo lažji dostop do 450 ha gozdov na tem področju. Cesta pa je seveda pomembna tudi za nadaljnji razvoj turizma. Gozdno gospodarstvo Bled ima tako zdaj 300 km gozdnih cest oz. 1 km gozdnih cest na 100 ha gozdov, kar pa je še premalo, kajti za dobro gospodarjenje z gozdovi je treba na 100 ha vsaj 2 km gozdnih cest, tako je ob otvoritvi poudaril direktor GG Bled tovariš Talar. Otvoritve so se udeležili poleg predstavnikov jeseniške občinske skupščine in Gozdnega gospodarstva Bled tudi predstavniki radovljiške občinske skupščine in turističnega društva ter drugi. (A. Z.) — Foto: F. Perdan

Novo v blagovnici KOKRA KRANJ

Cenjene potrošnike obveščamo, da smo prejeli na zalogo moške, ženske in otroške copate odlične kakovosti po reklamnih cenah. Za nakup se priporoča blagovnica **KOKRA KRANJ**

Za telesno šibkejšje otroke priporočamo namesto torbe zelo priročen vozček za knjige.

Japonska delegacija v Elanu

Desetčlanska parlamentarna delegacija Japonske, ki je na šestdnevnem obisku v Jugoslaviji, je včeraj prišla tudi na dvodnevni obisk v Slovenijo. Delegacija si je dopoldne ogledala tovarno špornega orodja Elan v Begunjah, popoldne pa se je na Bledu s predstavniki gospodarske zbornice in gospodarskih organizacij iz Slovenije pogovarjala o gospodarskih vprašanjih in medsebojni izmenjavi.

Starostno zavarovanje kmetov

Ze nekaj let trajajo v Sloveniji razprave o starostnem zavarovanju kmetov. Zamisel o ureditvi tega pomembnega ekonomsko-socialnega ukrepa na vasi pa je stara dobro leto. Maja lani je namreč republiška skupščina, ko je razpravljala o kmetijstvu, zadolžila skupno komisijo zborov republiške skupščine za preučitev sistema zdrav-

stvenega varstva ter zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da izdela predlog izhodišč. Pred približno dvema mesecema pa so poslanci republiškega in socialno-zdravstvenega zbora sklenili, da je treba pripravljeno gradivo oziroma predlog izhodišč za uvedbo starostnega zavarovanja kmetov dati v javno razpravo.

Te dni se v večini občin v Sloveniji začnejo javne razprave o omenjenem predlogu. Trajale bodo do 15. oktobra, decembra pa bo republiška skupščina že sprejela zakon o starostnem zavarovanju kmetov, ki bo začel veljati 1. januarja prihodnje leto.

Ze priprava izhodišč in vse dosedanje razprave o tem vprašanju oz. predlogov se bo precejšnje zapletenost novega sistema. Glede mnogih vprašanj oz. predlogov se bodo morali prav kmetje v bližnjih javnih razpravah odločiti, kaj bi bilo najboljšje. Z uvedbo kmečkih pokojnin naj bi namreč zagotovili boljše gospodarske pogoje mladim ljudem, ki želijo ostati na kmetijah, zagotovili naj bi socialno varnost narašča-

jočemu številu ostarelih kmetov, pa tudi enakopravnejši položaj kmetov v družbi pri nas nasploh. Organizator javne razprave, socialistična zveza, pričakuje, da se bodo kmetje opredelili med drugim tudi do naslednjih vprašanj: kakšno naj bi bilo financiranje kmečkih pokojnin, kolikšne naj bi bile te pokojnine, kako naj bi uveljavili načelo solidarnosti, kdaj naj bi začeli izplačevati pokojnine in še vrsta drugih. V predlogu izhodišč so sicer nakazane rešitve, vendar pa so nekatere dosedanje razprave pokazale, da so mnenja ponekod deljena. Treba se bo na primer opredeliti, ali bi začeli izplačevati pokojnine

(Nadalj. na 3. str.)

Letos rekordna letina jabolk

5. stran

še meni loško kavo iz nove pražarne

JESENICE

● Na zadnji seji sveta za urbanizem, gradnje, komunalne in stanovanjske zadeve pri skupščini občine Jesenice so razpravljali tudi o zazidalnem načrtu centra mesta Jesenic. Zazidalni načrt so tudi že razgrnili v avli občinske skupščine na Jesenicah.

V centru mesta, od trgovine Alpina do prodajalne Slovenija šport, bodo v naslednjih štirih do petih letih podrli vse starejše hiše razen stavbe, v kateri sta poslovalnica Gorenjske kreditne banke in postaja Ljudske milice. Zgradili bodo dve 13 etažni stolpnici, pa tudi več poslovnih prodajnih prostorov ter restavracijo. V zazidalnem načrtu predvidevajo tudi 138 garaž in parkirnih prostorov, ki naj bi jih gradili pod zemljo.

D. Sedej

● Pri delavski univerzi na Jesenicah so začeli zbirati prijave za strojepisni in stenografski tečaj, s katerim bodo pričeli predvidoma prihodnji teden. Tudi za tečaje tujih jezikov, italijanščine in nemščine, se je že prijaviло nekaj kandidatov. Še ta mesec pa bodo v sodelovanju z odsekom za narodno obrambo pri skupščini občine Jesenice organizirali predavanja o civilni zaščiti.

D. Sedej

KAMNIK

● V kamniškem muzeju je odprta razstava fotografij srednjeveških fresk iz cerkve v Slavonski Požegi. Razstava je v okviru prireditve Karavana delavske solidarnosti. Freske je iz Slavonske Požege pripeljala folklorna skupina, ki je sodelovala na prireditvi »Narodne noše« preteklo nedeljo v Kamniku.

Razstava je vzbudila precejšnje zanimanje občinstva in je dobro obiskana.

J. V.

KRANJ

● Oba zbor kranjske občinske skupščine sta v četrtek popoldne na skupni seji obravnavala predlog stališč republiške skupščine o dolgoročnem družbenem razvoju Slovenije. Uvodoma je predlog stališč pojasnil član republiškega izvršnega sveta dr. Ernest Petrič. Po razpravi predstavnikov svetov je skupščina pooblastila komisijo za gospodarstvo, nekatere odbornike in predstavnike družbenopolitičnih organizacij, da na podlagi razprav opredelijo stališča in pripombe do omenjenega predloga.

● Izvršni odbor občinske konference SZDL Kranj je v četrtek popoldne na redni seji med drugim razpravljal tudi o akciji 25 poslancev glede predlaganja kandidatov za predsedstvo SFRJ. Obsodil je postopek skupine kot nedemokratičen in naperjen proti socialistični zvezi. O tem bodo obvestili tudi člane republiške konference socialistične zveze iz kranjske občine.

A. Z.

Karavana delavske solidarnosti

V četrtek so v Kamnik prišle skupine sindikalnih delavcev iz sedmih jugoslovanskih mest: Gornjega Milanovca, Kotora, Peči, Slavon-

ske Požege, Strumice, Travnika in Zrenjanina. Namen Karavane delavske solidarnosti je izmenjava izkušenj pri delu sindikalnih organi-

zacij, razvijanje bratstva in enotnosti, spoznavanje lepote naše domovine in razvijanje sodelovanja na gospodarskem, kulturnem in športnem področju.

Goste iz drugih republik je na Trgu talcev pozdravil Vinko Dobnikar, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kamnik.

Včeraj je bil sprejem predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov pri predsedniku občinske skupščine, polaganje vencev pri spomeniku revolucije v Kamniku, nato pa ogled delovnih organizacij. Zvečer je bil zbor udeležencev »Karavane« s kulturnim programom v Domžalah.

Danes si bodo ogledali kamniški muzej, Kamniško Bistrico in Veliko planino.

J. V.

Evidentiranje možnih kandidatov za poslance zbora narodov

V Kranju Franc Rogelj

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Kranju je v četrtek popoldne razpravljal o evidentiranju možnih kandidatov za poslance zbora narodov zvezne skupščine. Odločili so se, da evidentirajo kot možnega kandidata za poslance zbora narodov zvezne skupščine sekretarja

občinske konference zveze komunistov Kranj Franca Roglja. Tovariša Roglja je evidentiralo tudi predsedstvo republiške konference zveze mladine. Predlog izvršnega odbora je v četrtek podprla tudi kranjska občinska skupščina.

A. Z.

Več javnih razprav v občini

Na zadnji skupni seji politične volivne komisije in predsedstva občinske konference SZDL Jesenice so razpravljali o organizaciji kandidacijskega postopka za domačne volitve v zvezno skupščino, o organizaciji javnih razprav, o pokojninskem zavarovanju kmetov in o osnutku dopolnil republiške ustave, se dogovorili o načinu stalnega evidentiranja kadrov in obsodili kot nedemokratično in politično škodljivo akcijo nekaterih poslancev ob izvolitvi sloven-

skve delegacije v predsedstvo SFRJ.

V prvi točki dnevnega reda skupne seje, so za zvezno skupščino predlagali tri kandidate: Jožeta Božiča, Majdo Gaspari in Marjana Rožiča. Po daljši razpravi so se tudi sporazumeli, da bodo javno razpravo o osnutku dopolnil k ustavi SRS organizirali po krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah. Spremembe in novosti v ustavi bodo za posamezna področja pripravili tako, da jih bodo vsebinsko razdelili in po kra-

jevskih skupnostih razpravljali le o novi vlogi krajevnih skupnosti, v ostalih skupinah pa o drugih vsebinskih vprašanjih, zanimivih za posamezne ljudi in njihovo področje dela.

Kmetje v občini že daj časa nestrno pričakujejo javne razprave o pokojninskem zavarovanju kmetov. Na javnih razpravah, ki jih bo pripravila občinska konferenca SZDL Jesenice, bodo odgovarjali na več vprašanj in sodelovali s svojimi predlogi in mnenji. V jeseniški občini bodo javne razprave o pokojninskem zavarovanju kmetov pripravili v treh krajih: v Zirovnici, na Jesenicah in v Kranjski gori.

Na zadnji skupni seji so tudi sklenili, da mora evidentiranje kadrov potekati odslej bolj kontinuirano. Zato bodo ustanovili poseben koordinacijski odbor, ki bo v svojem programu reševal kadrovska vprašanja.

D. Sedej

Mladi med borci

Vodstvo občinske organizacije mladih na Jesenicah, se je v dogovoru z občinskim odborom ZZB NOV na Jesenicah odločilo, da poskrbi za tesne in prijateljske stike med mladimi iz osemletk in borci.

Bistvo akcije Mladi med borci naj bi bilo v obiskih majhnih skupin, pet ali šest članskih, pri posameznih borcih, ki naj bi pripovedovali o svojih doživetjih med vojno. Pionirji in mladinci naj bi si njih pripovedovanje zapisovali in gradivo objavili v šolskih glasilih. Najboljše naloge bi pozneje vodstvo občinske konference Jesenice objavilo v posebnem biltenu.

Akcija naj bi potekala po šolah v jeseniški občini v septembru in oktobru. S tem bi pionirji pomagali zgodovinarjem, obenem pa bi tudi sami bolje spoznavali zgodovino svojega kraja v obdobju med okupacijo. V akcijo bi se vključevali le učenci sedmega in osmega razreda

osnovnih šol. Pionirji in mladinci bi ob obiskih borce tudi primerno obdarili, ob koncu akcije pa bi jim pripravili krajši program. Na zaključni prireditvi bi najboljše prebrali svoje naloge.

D. Sedej

Večja skrb za kadre

V sredo, 8. septembra, je bila v prostorih družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah redna seja občinske konference ZK Jesenice. Razpravljali so o akciji nekaterih poslancev ob izvolitvi slovenske delegacije v predsedstvo SFRJ, o akcijskem programu konference za prihodnje obdobje, o evidentiranju kadrov, ocenili so nedavno prekinitev dela na jeseniški železniški postaji in govorili o nekaterih drugih vprašanjih.

Člani občinske konference ZK Jesenice so zelo ostro obsodili dejanje nekaterih slovenskih poslancev, ki so povsem zavestno in premišljeno organizirali nedavno akcijo in vanjo z netočnimi in zmotnimi informacijami vključili tudi nekatere druge poslance. Člani občinske konference so opozorili, da bi se morali nujno zagovarjati glavni pobudniki te akcije, ki so jo pripravili pod krinko demokratičnosti in hoteli z njo uresničiti predvsem svoje lastne interese in želje. Povsem hote so prezrli že znano izvolitev dveh delegatov, ki jo je izvedla republiška konferenca SZDL, vsiljevali so svojega kandidata in obenem nepošteno, z nepopolnimi in celo lažnimi informacijami pregovorili ostale poslance, da so kandidaturu podprli s svojimi podpisi.

V nadaljevanju seje so člani poudarili, da bo moralo biti v prihodnje evidentiranje kadrov stalna naloga vsega članstva. Potekati mora nepretrgoma. Namen evidentiranja je tudi v tem, da zagotovijo vpliv članstva na zasedenost določenih funkcij

in da prek zbranega gradiva lahko delajo pravilno selekcijo. Pri teh vprašanjih bodo morali upoštevati določena načela in pogoje.

Na seji so člani občinske konference ZK na Jesenicah govorili tudi o prekinitvi dela na jeseniški železniški postaji in nanizali nekaj ugotovitev. Pri nedavni prekinitvi dela, ko so premikalec posedli po tirnicah, je poleg velike materialne nastala tudi precejšnja politična škoda. Prekinitev dela je dobila zelo neugoden odmev v tujini. Obsodili so vodstvo ZZTP, ki nekaj dni poprej ni upoštevalo zahtev delavcev, ki so hoteli sklicati sestanek, ni reševalo nezavidljivo slabih stanovanjskih in delovnih razmer zaposlenih premikalec. Strinjali so se tudi s predlogom, da bi morali v statutih delovnih organizacij jasno določiti, kdaj in zakaj do ustavitve dela lahko sploh pride, končno bi bilo treba uzakoniti razreševanje konfliktnih situacij.

V akcijskem programu za prihodnje obdobje predvidevajo ustanovitev aktiva prosvetnih delavcev, delo z mladimi komunisti in sestanek aktiva komunistov — odbornikov občinske skupščine.

D. Sedej

TELEGRAMI

aktivna moč v najmodernejšem
pralnem sredstvu
samo novi mixal ima aktivno moč
novi mixal v treh tednih
pri vašem trgovcu

»zlatorog« maribor

Več pravic nezaposlenim

V letošnjem letu bodo mladi, ki se po končanem ali nedokončanem obveznem šolanju ne bodo zaposlili ali ne bodo nadaljevali šolanja, imeli nedvomno več pravic kot prejšnja leta. Materialna pomoč začasno nezaposlenim se je v letošnjem letu precej povečala.

Med začasno nezaposlenostjo bodo dobili pravico do denarnega nadomestila tisti delavci, katerih dohodki skupaj z dohodki družine ne dosega 460 dinarjev mesečne dohodka na člana ožje družine ali če ne dosežejo 920 din skupnega letnega katastrskega dohodka od zemljišč, ki so njihova lastnina. Te pravice pa seveda ne morejo uveljavljati delavci, ki so delež zapustili samovoljno ali prisilno.

Denarno nadomestilo znaša 50 % povprečnega OD v zadnjih treh mesecih pred prenehanjem dela in se upravičencu poveča glede na število članov ožje družine, ki jih preživlja. Tako velja za delavce z enim družinskim članom 55 odstotkov, z dvema za 60 odstotkov, s tremi za 65 odstotkov, za delavce s štirimi družinskimi člani 70 odstotkov in za delavce s petimi družinskimi člani 75 odstotkov. To velja tudi za delavce iz tujine, če so plačali zahtevani prispevek.

Delavec dobiva denarno nadomestilo 6 mesecev, če ima najmanj eno leto neprekinjenega dela ali 18 mesecev s presledki v zadnjih dveh letih; 12 mesecev, če ima 30 mesecev neprekinjenega dela ali 50 mesecev s presledki; delavec prejema denarno nadomestilo 18 mesecev, če ima pet ali deset let delovne dobe ter 24 mesecev, če ima več kot deset let delovne dobe. Denarno nadomestilo pa dobiva tudi po tem času, če ga zavod pošlje na strokovno usposabljanje ali prekvalifikacijo, če ima več kot 15 let delovne dobe ter delavke med nosečnostjo in po porodu za toliko časa, kolikor je določen skrajšan delovni čas za zaposlene žene.

Do zdravstvenega zavarovanja imajo pravico tudi nezaposleni otroci po dokončanem ali nedokončanem obveznem šolanju do 18. leta starosti, če se v 60 dneh po zaključku šolanja prijavijo zavodu za zaposlovanje zaradi zaposlitve. To pravico imajo tudi delavci ter delavke, ki jih zavod za zaposlovanje pošlje na strokovno usposabljanje ali prekvalifikacijo ter zakonec umrlega zavarovanca, ki si ni pridobil pravice do pokojnine, ker ni dopolnil za pokojnino potrebne starosti; to pa le v primeru, če se je prijavil na zavodu v 90 dneh po smrti zavarovanca.

D. Sedej

Fluorografiranje v kranjski občini

Konec tega meseca, točneje od 20. septembra pa do 14. oktobra, bosta dve ekipi Instituta za tuberkulozo Gornik fluorografirali vse nad 24 let stare prebivalce kranjske občine. Letošnja fluorografska akcija, kot že leta prej, spremlja tudi občinska organizacija rdečega križa.

Zadnji fluorografski pregled prebivalstva v občini je bil pred štirimi leti. Številke o obolenjih za tuberkulozo res niso visoke, leta 1967 so odkrili le 23 novih obolenj, vendar pa je tolikšno razdobje res preveliko, da bi lahko imeli zadosten pregled nad

zdravjem prebivalstva. Za pogostejše preglede, morda enkrat na leto ali celo dvakrat, kot je to v nekaterih deželah, pri nas za sedaj še ni denarja. En sam pregled prebivalstva v občini kot je kranjska velja namreč več kot 20 starih milijonov din.

S preslikavo pljuč pa se ne odkrivajo samo tuberkulozna obolenja, pač pa tudi rak na pljučih, obolenja srca in ožilja in bronhialne bolezni. Tudi aparature, s katerimi dela sedaj Institut so že stare in izrabljene. Rdeči križ, ki bo pomagal pri akciji, bo zbral tudi prostovoljne pri-

Mladi v Železnikih bi radi klub

V ponedeljek zjutraj so se v Železnikih na parkirnih prostorih pojavili napis (avtorji so se podpisali »1000 mladih«), ki zgovorno pričajo, da bi mladina tega kraja rada dobila svoje prostore, v katerih bi si uredila klub. Ker vprašanje ustanavljanja mladinskih klubov ni pomembno le za mlade v Železnikih, temveč se za to zanimajo tudi po drugih krajih v Selški dolini in Poljanski dolini, sem se napotil na občinsko konferenco ZMS v Škofji Loki in povprašal, kaj je že bilo doslej storjenega v tej smeri.

Izvedel sem, da je bila lani v novembru začeta akcija aktiviranja obstoječih mladinskih aktivov po vaseh v škofojloški občini. Istočasno se je začela tudi akcija ustanavljanja mladinskih aktivov s klubsko dejavnostjo po vseh večjih krajih občine — v Zireh, Gorenji vasi, Škofji Loki, Selcah in Železnikih. Prav takrat je bil v Bohinju sklican seminar za vodje klubov in sestavljalce programov po klubih. Na predlog predsedstva občinske konference ZMS v Škofji Loki naj bi se seminarja udeležilo 17 predstavnikov iz različnih krajev v občini. Žal se je seminarja udeležilo le 9 predstavnikov, kar je že vzbudilo prvi občutek nezainteresiranosti mladih občanov za napredno mladinsko dejavnost. Vseeno so v Škofji Loki sklenili, da z akcijo ustanavljanja nadaljujejo. Največje težave so se šele pokazale. Težko je bilo dobiti prostore, primanjkovalo je kadrov in tudi finančnih sredstev ni bilo dovolj. Treba je bilo sklicati sestanke po vseh krajevnih skupnostih z iniciativnimi odbori, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti. Na sestankih so se temeljito pogovorili o možnostih za mladinsko dejavnost in ob koncu izdali sporočilo ter ga predložili v razpravo na seji škofojloške občinske skupščine. Skupščina je vsa prizadevanja mladih podprla

in predlagala, da z akcijo nadaljujejo v sodelovanju z vsemi krajevnimi organizacijami. Povedati je treba, da so omenjeni sestanki sicer uspeli, udeležba na njih pa je bila precej šibka. Tako je bilo tudi v Železnikih.

O formiranju mladinske organizacije v Železnikih je bilo govora že na več sestankih — sestanku aktivna ZK na Češnjici, na zboru volivcev in na konferencah mladinskih aktivov po delovnih organizacijah. Prav na sestanku aktivna ZK in zborih volivcev je bil problem zadovoljivo rešen. Mladi naj bi na predlog zbora volivcev dobili svoje prostore v zgorjem delu bifeja »V vrtu.« Tu bi lahko uredili klub, ki je med mladimi pravzaprav največja želja.

Da bi stvar hitreje stekla, so bili v vseh vaseh, kjer so mladi vaščani želeli ustanoviti mladinsko organizacijo, ustanovljeni posebni iniciativni odbori. Tak odbor je bil ustanovljen tudi v Železnikih, a svoje naloge še sploh

ni začel reševati. Na občinski konferenci ZMS v Škofji Loki so mi povedali, da bi radi spoznali avtorje napisov, ker bi jih želeli uporabiti za smiselnejšo in boljše akcijo za dosego cilja. Radi bi opozorili mlade, da v KS Železniki obstojajo še premnogi komunalni kakor tudi socialni problemi, ki zahtevajo aktivnejše angažiranje mladih ter njihovo neposredno pomoč bodisi v obliki delovnih akcij ali v obliki družbenopolitičnega delovanja. Samo primer. Prav v tem času se v sklopu osnovne šole gradi zunanje šolsko igrišče, za kar je šola že organizirala delovne akcije, na katerih pa ni bilo videti drugih kot osnovnošolce. Prav tako se pripravljala referendum o samoprispisku za gradnjo kopališča, kjer bodo prav mladi morali podkrepiti mnenje o potrebnosti tovrstnega rekreativnega objekta.

Kaže, da je del krivde, da mladi v Železnikih še nimajo kluba, tudi na njih samih.

J. Govekar

Veliko povpraševanja po delavcih na Gorenjskem

Ze pred meseci, ko so bili znani šele nekateri podatki je bilo očitno, da se bodo potrebe po delavcih na Gorenjskem med letom še povečale. Podatki zbrani za pol leta povedo, da se je v primerjavi z lanskim letom povečala zaposlenost za tri odstotke. Konec junija je bilo na Gorenjskem zaposlenih 63.000 delavcev, med njimi 46 odstotkov žensk. Največ delavcev se je v primerjavi z lanskim letom zaposlilo v škofojloški občini — skoraj 9 odstotkov več kot lani v istem razdobju. V radovljiski občini se je zaposlilo 6 odstotkov več delavcev kot lani, v kranjski dva odstotka, v jeseniški poldrugi odstotek; število zaposlenih se je zmanjšalo le v tržiški občini in sicer za 2 odstotka.

Med delovnimi organizacijami, ki so v letošnjem prvem polletju sprejele največ delavcev, je na prvem mestu Iskra, tovarna elektromehanika. Zaradi širjenja obrata telefonije so sprejeli na delo do junija okoli 200 delavcev, v veliki večini žensk. Okoli 80 delavk pa je dobilo delo v novem Iskrinem obratu v jeseniški občini.

Precej delavcev — okoli 130 — je sprejel tudi Alples v Železnikih, med drugimi delovnimi organizacijami, ki so

povečale število zaposlenih pa omenimo še Savo, LTH Škofja Loka, Iskra Železniki, Veriga Lesce ter še nekaj tekstilnih tovarn.

V samem zaposlovanju pa je značilno pretakanje delovne sile iz ene tovarne v drugo. Ob velikih možnostih izbire mnogi delavci hitro menjavajo zaposlitev, posebno v tekstilni industriji, ki zaradi tega pojava neprestano išče delavce.

Vse manj delavcev pa odhaja z Gorenjske na delo v tujino. V prvih šestih mesecih je odšlo 161 delavcev, kar je za 18 odstotkov manj kot lani. Med njimi je bilo več polkvalificiranih delavcev, drugi pa so nekvalificirani, ki so že nekaj časa čakali na delo doma. Nekaj je tudi delavcev, ki iščejo občasno sezonsko zaposlitev v tujini.

Konec junija je imel Komunalni zavod za zaposlovanje v evidenci 542 nezaposlenih delavcev, od tega 306 žensk. Nezaposlenost se je v primerjavi z lanskim obdobjem zmanjšala za okoli 20 odstotkov. Med nezaposlenimi so pretežno taki, ki so samo prehodno nezaposleni ali pa imajo za zaposlitev neko resnejšo oviro. Najbolj se je znižalo število nezaposlenih v jeseniški občini nato v radovljiski in škofojloški, najmanj pa v tržiški in kranjski.

L. M.

Letošnja letina v nasadu Resje bo rekordna — Foto: F. Perdan

Plantaza Resje pri Podvinu

Letos rekordna letina jabolok

Prodajati jih bodo začeli po 20. septembru

Napovedi o letošnji letini jabolok in drugega sadja v Sloveniji so precej slabe. Nekatera področja sta močno prizadela suša in toča. Zanimalo nas je, kako je z nasadom Resje pri Podvinu, kjer so v zadnjih letih jablane zelo dobro obrodile.

»Plantaza Resje, ki spada k delovišču Poljče, je stara deset let. Na tej plantazi, ki meri 22 hektarov imamo 7000 dreves. To so jesenske in zimske sorte jabolok: grafenštajn, koksoranžna reneta, periolovi križanci, jonatan, rdeči in zlati delišez, šampionska reneta, rdeči boskop in še nekatere druge sorte. Letos bomo prav gotovo zabeležili rekordno letino. Po moje bomo obrali okrog 350 do 400 ton jabolok, kar je za približno 100 do 150 ton več kot lani,« je povedal vodja delovišča Jože Avsenek, ki je že 11 let zaposlen v kmetijski zadrugi (sedaj K2K Kranj), 8 let pa dela v delovišču Poljče in v nasadu Resje.

»Čemu pripisujete tako dobro letino?«

»Nasad je prav sedaj v polni rodnosti. To je vsekakor zelo pomembno. So pa še drugi vzroki. Sadje na Gorenjskem cvete bolj pozno in zato ni toliko spomladanskih pozeb. Ker je bilo spomladi precej padavin, smo sadje ves čas škropili proti

škrlupu. Čez leto smo škropili kar 15 krat. Zemlja je na tem področju precej težka, zato letošnja suša sadja ni prizadela. Razen tega nasad dobro gnojimo. Na srečo

Jože Avsenek

pa na tem področju tudi ni bilo toče. Tako pričakujemo, da bo kvaliteta jabolok letos celo boljša od lanske, čeprav smo lani mislili, da smo dosegli rekord v kvaliteti in količini.«

»Kako pa bo letos s prodajo in ceno?«

»Nekaj zgodnjih sort smo že obrali. Glavno obiranje pa se začne po 15. septembru. Tako bomo zgodnje, jesenske sorte jabolok začeli prodajati po 20. septembru, zimske pa nekako konec meseca. Trenutno imamo prodanih po pogodbi 45 ton jabolok. Pričakujemo pa, da s prodajo ne bo težav. Posebno še, ker bo letos jabolok v Sloveniji primanjkovalo. Tako kot prejšnja leta računamo, da jih bomo veliko prodali sindikalnim organizacijam po podjetjih, šolam in seveda posameznikom. Individualni kupci pri nas so bili doslej z Gorenjske, Ljubljane, Kopra, Reke, Zagreba in nekateri zasebni gostinci iz Avstrije. Večina med njimi so stalni kupci in tudi zelo zadovoljni s kvaliteto.

Čeprav dokončnih prodajnih cen še nismo določili, pa kaže, da se bodo le-te po dogovoru z drugimi plantažami v Sloveniji gibale takole: prva vrsta zimskih jabolok bo okrog 2,50 dinarja za kilogram, druga vrsta pa po 1,50 dinarja. Prva vrsta jesenskih sort pa bo okrog 2 dinarja, in druga vrsta okrog 1 dinar za kilogram. Šolam pa bomo prodajali s posebnim popustom. Mislim, da so te okvirne cene dokaj zmerne, posebno če jih primerjamo s trenutnimi cenami v trgovinah in na trgu.«

In še kratek nasvet vsem tistim, ki boste kupovali jabolka za ozimnico. Jože Avsenek pravi, da je pri jabolkih najvažnejše skladiščenje. Jabolka so zelo občutljiva na vlago. Če te ni dovolj, kmalu zgubijo sok in zato spremeni aromo. Zato so tople in predvsem suhe kleti (centralna kurjava) najslabše za skladiščenje. Vendar pa si tudi v takšnih kletih lahko pomagamo. V večjo posodo približno do polovice napolnimo z vodo. S takšno posodo bomo močno povečali vlago tudi v suhih kletih. Najboljši barometer, ali je klet dovolj vlažna pa je jabolko kosmač. To jabolko, če je klet presuha, zelo hitro postane gobasto. Kleti, v katerih se na jabolkih nabere plesen, pa so preveč vlažne. Prostori, v katerih hranimo jabolka, morajo namreč imeti okrog 80 odstotkov absolutne vlage.

A. Zalar

V kranjski občini ustanovljeno društvo kmetov

V sredo se je več kot osemdeset kmetov iz kranjske občine udeležilo ustanovnega občnega zbora društva kmetov za vzajemno pomoč v kranjski občini. Poleg kmetov so se ga udeležili tudi: predsednik živinorejskih društev Slovenije Franc Palir, predstavnik veterinarske postaje in KZ Cerklje in Naklo in gostje — zastopniki društev iz Brezic, Sentjurja, Šempetra v Savinjski dolini, Trziča in Ljubljane.

Društvo kmetov je pravzaprav novo ime. Doslej so se taka društva imenovala živinorejska. Ker pa je za Gorenjsko bolj ustrezalo ime društvo kmetov, saj se izključno z živinorejo le malokdo ukvarja, so se odločili za to novost. Pred dvema letoma sta bili v Sloveniji komaj dve živinorejski društvi, danes pa jih je že dvaindvajset s prek 8000 člani. Zamišljal o društvi se je porodila na Štajerskem in se nato razširila po vsej Sloveniji.

V novoustanovljenih društvih se pokaže resnično sode-

lovanje kmetov. Vsak plača za varstvo živine njemu dostopen znesek. Denar pridobljen z živinorejo se vrača vanjo. Društvo je organizacija, ki skrbi za preprečevanje škode in za to, da je živina zdrava ter za krepitev odnosov med kmeti in veterinarji. V celoti vzeto pa so novoustanovljena društva samoupravne organizacije kmetov. Za posebno nalogo so si društva zadala izboljševanje sedanje stanja kmetov, ki jih je, kot so poudarili na občnem zboru v sredo, prešel v preteklih letih val družbenega nepriznanja. Poudarili pa so tudi, da je društvo kmetov organizacija, ki ni naperjena proti nikomer, temveč le pospesuje reševanje kmečkega vprašanja, pri čemer bo treba veliko zavzetega sodelovanja. Naj naštejemo nekaj nalog, ki jih ima društvo: organizira kmete za vzajemno pomoč, opazuje in analizira pojave bolezni, zatira bolezni s pomočjo veterinarske službe, posreduje izključno za potrebe članov reprodukcijski material, pripravlja raz-

stave živine, skrbi za izboljševanje kakovosti črede ter za pospeševanje kmetijstva in živinoreje itd.

V živahni razpravi je bilo zlasti občutiti željo, naj bi društva postala pogonska sila. Razvije naj se samouprava kmetov in še zlasti bi se morala razviti solidarnost, ki je po besedah govornikov pri kmečkih ljudeh v zadnjem času precej opešala.

Eden največjih problemov, ki tare kmete na Gorenjskem v zadnjem času, je zelo razširjena bolezen vimena pri kravah molznica — mastitis. Prav zdaj se ustanavlja sklad za pomoč pri zdravljenju in zatiranju te bolezni. V sklad bi morala prispevati tudi družba, so poudarili na občnem zboru. Ob koncu so soglasno sklenili, da novoustanovljeni sklad posluje v okviru društva kmetov.

Veliko govora je bilo v ne-realnih odkupnih cenah pridelkov. Cene so vedno izključno dogovor trgovcev, kmetje pa sploh ne morejo prispevati svojega mnenja. Še zlasti so omenili trgovanje

z lesom, ki bi po njihovem mnenju moralo priti v domeno kmetijskih organizacij. Zatrtili so, da bodo to stalšče dosledno zagovarjali na javnih razpravah o novem zakonu o gozdovih. Tudi s prodajo krompirja v letošnjem letu niso zadovoljni. Poleg suše, ki je prizadela skoraj vso Slovenijo in občutno zmanjšala količino pridelkov, zdaj kmete boli še to, da ne morejo prodati niti teh ali pa jih morajo po izredno nizkih cenah.

Veliko nezadovoljstvo je bilo čutiti tudi v razpravi o starostnem pokojninskem zavarovanju kmetov. Po njihovih besedah je za zdaj mišljeni mesečni znesek pokojnine — 250 din — »miloščina« in prava sramota.

Sicer pa je bilo v skoraj triurni razpravi slišati še mnogo stvari, ki bolijo kmete in bi jih bilo treba čimprej odpraviti. Vsekakor pa so poudarili, da je novoustanovljeno društvo izredno pomembno za nadaljnje reševanje vseh vprašanj, ki zanimajo kmete. J. Govekar

Razumevanje za učence, ki ne znajo slovensko

Letos bo osnovno šolo na Koroški Beli obiskovalo približno enako število učencev kot v prejšnjem šolskem letu. Na nižji in višji stopnji imajo po 11 oddelkov. Prvi in osmi razred imata po dva oddelka, vsi ostali razredi pa po tri oddelke. Za prvi razred bi lahko napravili tri oddelke, vendar jim manjka učiteljev.

Učenci vseh razredov obiskujejo pouk v dopoldanski in popoldanski izmeni. Zaradi pomanjkanja prostorov so nekdanjo zbornico preuredili v razred, učitelji in profesorji pa so se preselili v kabinet. Za dve izmeni so se odločili tudi zaradi tega, ker so želeli ustreči staršem, ki so zaposleni le dopoldne in bi jih samo popoldanski pouk njihovih otrok nedvomno precej prizadel.

Šolska telovadnica je v dopoldnevi namenjena le učencem višjih razredov, vsakih 14 dni pa jo lahko uporabljajo tudi učenci nižjih razredov. Varstveni oddelki so polno zasedeni. Letos bo starše otrok najbrž prizadela višja oskrbnina, saj jo bodo zaradi podražitve živil moral zvišati. Dražje bodo tudi šolske malice.

V šoli imajo socialno delavko, potrebovali bi šolskega psihologa, vendar se na razpis ni še nihče prijavil.

Šola obiskuje okoli 130 učencev, ki se na Koroško Belo vozijo s posebnim avtobusom in šolskim kombijem. Ti otroci so od šole oddaljeni po več kilometrov. Z Blejske Dobrave in Kočne se vsak dan vozi 101 učenec, iz Javorniškega Rovta okoli

20 učencev. Za vse tiste učence, ki se jim konča pouk prej kot ostalim in se vozijo na domove s kombijem ali avtobusom, so na šoli pripravili posebno varstvo.

V osnovni šoli na Koroški Beli poučuje strokovno usposobljen kader, v šoli skrbe za čimbolj sodobno opremo in moderna učila. Zato pa so uspehi več kot zadovoljivi. Lani je ob koncu šolskega leta od 627 učencev v 22 oddelkih ponavljalo razred le 20 učencev, obisk je bil 96 odstoten, v podružnični šoli na Blejski Dobravi je bil v prvem razredu obisk 100 odstoten, v drugem pa 95 odstoten.

Poseben problem je jezikovna heterogenost učencev, ki je iz leta v leto izrazitejša posebno na Jesenicah, saj se v železarni Jesenice zaposluje vse več delavcev iz drugih republik. Lani je obiskovalo osnovno šolo na Koroški Beli skoraj 13 odstotkov učencev drugih narodnosti. Slovenščine ti otroci tudi po večletnem bivanju v Sloveniji ne obvladajo. Zanje že v prvem razredu pripravljajo dopolnilne ure iz slovenskega jezika. Tudi pozneje se z njimi ukvarjajo intenzivneje kot z ostalimi. Navadno jim slovenščina dela težave vseh osem let, medtem ko ostali predmeti večini ne delajo večjih težav. Med njimi je tudi precej takih, ki žive v slabih socialnih razmerah, kar seveda tudi vpliva na učni uspeh. V šoli jim nudijo vso pomoč in razumevanje. Pri vseh predmetih, razen pri slovenščini, lahko odgovarjajo v svojem jeziku.

D. Sedej

Arheološka razstava v Gorenjskem muzeju

Številnim slovenskim in jugoslovanskim muzejskim ustanovam, ki se trudijo, da bi primerno počastile VIII. mednarodni kongres arheologov, ki je od 9. do 15. septembra v Beogradu, se je pridružil tudi Gorenjski muzej v Kranju. V petek, 3. septembra, so si udeleženci strokovne ekskurzije, ki predstavlja uvod v kongres, ogledali na novo postavljeno arheološko razstavo v Mestni hiši.

Razstava, ki jo je pripravil kustos za arheologijo v kranjskem muzeju Andrej Valič, prikazuje področje Gorenjske v arheoloških obdobjih od paleolitika do staroslovanskega časa. Zaradi obsežne tematike in omejenega razstavnega prostora je izpovedna moč razstave predvsem v kartah z najdišči, ki si sledijo v časovnem zaporedju, izkopano arheološko gradivo pa to pripoved ilustrira in dopolnjuje. Kartiranje najdišč iz posameznih obdobj obiskovalcu razstave pove, v kakšni meri in kje so bili odkriti sledovi človekovega bivanja, razstavljeni predmeti pa vsaj deloma odgovarjajo na vprašanje, kakšno je bilo življenje v minulih tisočletjih.

Najstarejši človekovi sledovi na Gorenjskem pripadajo lovcem iz paleolitika ali starejše kamene dobe; poznana so štiri najdišča. Iz naslednjega arheološkega obdobja, neolitika ali mlajše kamene dobe, je najpomembnejša naselbina na Drulovki pri Kranju; razstavljeno gradivo pripoveduje o lončarski dejavnosti in o izdelovanju kamnitih orodij in orožij, ki

Med razstavljenimi staroslovanskimi predmeti iz 9. in 12. stoletja je tudi lunčast uhani, ki je posebno zanimiv zaradi redkega ornamenta, ki prikazuje neko domišljjsko žival. — Fototeka Gorenjskega muzeja

so jih uporabljali prebivalci te naselbine. Bronasta doba je na Gorenjskem zastopana le z nekaterimi slučajnimi najdbami, ki so pač v senci imenitnejših odkritij s kolišč na Ljubljanskem barju. Podobna situacija je tudi v času kulture žarnih grobišč; vendar je zanimivo, da so bili nekateri predmeti iz tega časa najdeni visoko na planinah (npr. na Belški in Ljupanjski planini). Za halštatsko obdobje (starejša železna doba) je karta z najdišči mnogo pestrejša. Halštatski prebivalci so tudi na obravnavanem ozemlju naseljevali takšne kraje, kjer se je lahko razvijala njihova železarska obrt. Tako so njihove naselbine (gradišča) najpogostejše v bohinjškem kotu in v okolici Kamnika; glede na pomembnost izkopane gradiva pa izstopa Kranj. Najdbe iz latenskega časa (mlajša železna doba) pa so skromnejše. Novo poglavje najstarejše zgodovine Gorenjske se prične s prihodom Rimljanov. Čeprav je ozemlje pod Karavankami v tem času odmaknjeno od glavnih cest rimskega imperija, so se ohranili številni sledovi pestrega življenja; samo majhen del njih je razstavljeno gradivo iz Bobovka, Brezij in Rodin. Najdišča iz časa preseljevanja

ljudev na Gorenjskem niso številna, vendar je bilo prav v Kranju izkopano največje grobišče iz 6. st. v Jugoslaviji. V tem času je Kranj — tu so bili naseljeni romanizirani staroselci, prisotna pa je bila tudi gotska in langobardska posadka — zelo pridobil na ugledu, saj je znano celo njegovo ime iz tega časa — castel Carnium. Na vprašanja o življenju naših prednikov v stoletjih po naselitvi (od 9. do 12. st.) nam vsaj deloma odgovarja gradivo iz staroslovanskega grobišča na Bledu, predvsem pa iz še ne dokončno izkopane grobišča okoli farnе cerkve v Kranju.

Čeprav ima razstava namen prikazati arheološko gradivo in obdobja na Gorenjskem, je vseeno očitno, da Kranj kot arheološka lokaliteta nima tako poudarjene vloge, kot bi jo v okviru Gorenjske zaslužil. Nedvomno pa je resnična vrednost kranjskega arheološkega gradiva odčitana ravno v teh dneh, saj je omenjeno gradivo zelo vidno zastopano na obeh večjih razstavah, ki sta bili odprti 1. septembra v Ljubljani: tako na razstavi Prazgodovina Slovenije v Narodnem muzeju, predvsem pa v Arkadah na razstavi Zgodnji srednji vek v Sloveniji.

T. Knific

Nova šola v Gorenji vasi ima tudi prostor namenjen za razstave. Prvo razstavo je v njej pripravil mojster fotografije Vlastja Simončič. — Foto: F. Perdan

SVET BREZ BLEŠČIC

Mladost za volanom

»Hitro, dajte, brži! Odklenjen je! Štiri visoke, sloke postave so neslišno stekle čez cesto, v najbolj mračni kot ulice. Mladenci so se stisnili ob zid in šele na ponovni klic prijatelja so se spet pognali v dir. Na parkirnem prostoru so zlezli skozi široko odprta vrata velikega avtomobila. Se preden so zaprli vsa vrata, so se že peljali.

»Fantje, kam? Vsa noč je naša in pred nami,« je zamahnil z roko črnolasec za volanom.

»Ustavite, jaz se bojim. Jaz ne grem z vami!« je zaprosil otroški glas z zadnjega sedišča.

»Boji se, šlepa, manin sinko!« so se zakrohotali ostali, mladi šofer pa je še bolj pritisnil na plin.

»Gremo na Bled. Na grad. V bar,« je z odločnimi besedami, ki niso trpele ugovora, dejal črnolasec.

Avtomobil je z vso hitrostjo drvel skozi noč, gume so cvilile na vsakem ovinku. V baru so popivali vso noč. Najmlajši se je sprva branil pijače, a so ga dražili in zasmehovali vse dotlej, dokler ni spil nekaj kozarcev. Ko so se njegovi prijatelji najbolj zabavali, je omagal. Neopazno se je izmuznil ven, se zleknil na zadnji sedež ukradenega avtomobila in zaspal. Danilo se je že, ko so se mladi objestneži odpravljali domov.

Črnolasec je hrupno speljal. Dvakrat ga je na ovinku skoraj vrglo s ceste in to ga je na moč razjezilo. Preklinjal je in še bolj pritiskal na pedal. Na četrtem ovinku ga je zaneslo in avta ni mogel več obvladati.

Spustil je krmilo in si z grozo zakrnil obraz. Ostali se niso niti zavedali. V naslednjem trenutku je počilo in avtomobil je ostal ob drevesu.

Kot odreveneli so sedeli na sedežih in niso si upali niti giniti. Prvi se je znašel črnolasec: »Ste vsi celi?«

»Ja,« se je oglasilo iz treh strani.

»Dobro, hitro ven, bežimo!«

Ko so hoteli zapustiti vozilo, se je nekdo spomnil na malega. Mali je ležal na sedežu. Ko so ga obrnili na hrbet, se jim je obraz spačil od groze.

Malemu je kri curkoma lila po obrazu. Bil je mrtev.

D. S.

Priprave na 1000-letnico Škofje Loke

Ze nekaj časa delajo vse komisije za pripravo praznovanja 1000-letnice Škofje Loke, ki bo čez dve leti. Pretekli teden je imela sestanek propagandna komisija, ki v prvi vrsti skrbi za propagandno gradivo ob praznovanju. Najprej so člani pregledali dosedanje delo in si zbrčrtali program dela za prihodnje.

Dogovorili so se za pripravo osnutkov novih ovojnic in razglednic z emblemi 1000-letnice mesta ter za snemanje barvnega ozkotračnega filma s posnetki kulturnih, zgodovinskih in turističnih zanimivosti Škofje Loke in okolice. Obenem je komisija predlagala krajevni skupnosti in

prek nje občanom, naj za čim slovesnejše praznovanje uredijo zunanji videz mesta. Tu je mišljeno predvsem olepšanje mesta z zelenjem in cvetjem ter ureditev fasad na Mestnem in Spodnjem trgu. Pri urejanju fasad naj bi sodelovala tudi krajevna skupnost, turistično društvo pa naj bi razpisalo nagradni natečaj za čimlepšo urejenost hiš in okolice in s tem še posebno vzpodbudilo občane, da bi poskrbeli za lep izgled mesta.

Komisija je ponovno predlagala, da bi se uredila parkirišča izven mesta, ker bi z odstranitvijo vozil Škofja Loka postala v pravem pomenu turistično mesto. -jg

TELEGRAMI

aktivna moč deluje tudi brez kuhanja

samo novi mixal ima aktivno moč

novi mixal v treh tednih

pri vašem trgovcu

»zlatorog« maribor

Pogovori o Besnici

(ob 680-letnici kraja)

Tako blizu Kranja leži lepa in prijazna besniška dolina — a jo mnogi njeni sosede komaj poznajo. Vem za Kranjčane, ki so jim zamejska mesta, kot so Trst, Celovec, Beljak, Gradec in celo Benetke, že povsem domača — v Besnici, le kake štiri kilometre od Kranja, pa še niso bili...

Tem in takim so predvsem namenjena ta kramljanja o Besnici pa tudi vsem ostalim Glasovim bralcem na Gorenjskem, da bi se seznanili z zanimivo deželico pod Joštom. Ker pa ima naš list v Besnici tudi toliko prijateljev — skoro pri vsaki hiši imajo naročen Glas — bo gotovo prav, če bom še mlajši besniški rod seznanil z davno preteklostjo kraja, pa tudi z deležem Besnice v narodnoosvobodilnem boju.

Seveda, s svojim pisanjem ne mislim nanovo odkrivati Amerike, saj je o Besnici obsežno pisal že Francišek Pokorn, s posebnim poudarkom na farni zgodovini, v novjšem času pa Franc Puhar-Aci, ki pa je svojo študijo pisal bolj z družboslovnega in ekonomskega stališča. Zato bom skušal o Besnici pisati malo drugače, bolj po domače. Če pa se mi bo kaj narobe zapisalo, bom rad popravil. Saj veste, kje me lahko najdete: večkrat prihajam pod Rovnik, da se nagledam prelepe doline obdane z gozdovi in vencem gora.

In še to moram povedati, da je pobudnik mnogih misli — ki jih nameravam posredovati bralcem Glasa v prihodnjih nadaljevanjih — skoro osemdesetletni, v zgodovini in krajepisju razgledan domačin Franc Kozjek, ki sicer zadnja leta stalno živi v Srbiji, a je s sreem še vedno v svoji ljubi Besnici... Ko pa bom pisal o pomembnih moških, ki jih je rodila ta zelena dolina, bom moral, seve, k imenu pisatelja Janeza Fabijana in glasbenikov Tomaževičev, pridejati tudi ime prijatelja Franca Kozjeka, pisca številnih etnografskih in memoarskih črtic v Glasu. Vsekakor pa bomo pisali tudi o zaslužnem zgodovinarju Francišku Pokornu, ki je celih 40 let živel v Besnici — četudi ni bil tu doma.

Svoj intimni odnos do Besnice pa lahko še bolj izpovem z besedami pisatelja Ivana Preglja, nekdanjega gimnazijskega profesorja v Kranju:

»Saj nisem od tam doma. Pa odkar svoje domačije nimam več, lepo Storžičevo deželico mi je Bog dal v zameno in v tolažbo za izgubljeni dom. Tja morem hoditi

in tu hodim kakor domov. Hodim, ljubim in trpim...«

Res, že več desetletij hodim v Besnico, lovske poti so mi jo približale in številni prijatelji. Prehodil sem vse robe in dobrave, bil na vseh vrhah in v vseh dolinah — smelo lahko trdim, da Besnico poznam in rad imam.

LE OD KOD IME?

Seveda bi radi verjeli v domnevo, da so nekoč, v dobi, ko so se Slovenci naselili v teh krajih, imeli današnje besniško dolino za močno odročno, divjo in mrakotno, vso zaraščeno s pragozdovi in polno nevarnosti — in skrivnosti. Skratka: v dolini, tako odljudni in neznani, naj bi živele besni bogovi zla v verstvu starih Slovanov. Od tod ime Besnica, za dolino in rečico, ki teče po njej.

Ker pa je Besnica na Slovenskem več (Besnica pri Dobrunjah blizu Litije, Besnica pri Trebeljevem blizu Smartnega nad Litijo, Besnica kot pritok Mure v Prekmurju in dr.), bo najbrž držala druga razlaga: živahna hudourniška rečica kdaj pa kdaj zbesni, zdivia — torej besna, hitra voda ali besnica.

Če bi torej še tako radi, da bi bilo ime Besnice mitološkega izvora, kot smo hoteli svojčas za Velesovo, da bi imelo ime po pastirskem bogu starih Slovanov Velesu — izkazalo se je ime pozneje le kot Vele salo, tj. veliko selo, bomo morali le pritegniti strokovnjaku za hidronimijo in toponimijo, ki tudi meni, da gre pri imenu bolj za besnečo vodo kot za demone zla besa.

Kako prav ima, spoznamo že v naravi: litijski Besnici ništa prav nič mračni — le potok, ki teče skozi obe vasi, je hiter, hudourniški. — Vemo tudi za potok Besenik, desni pritok Savinje med Bolsko in Ložnico — hiter, nepreračunljiv hrbovski potok. O besih spet nič... Potem ve zgodovina še za dve nekdanji vasi pri Krškem z imenom Vieznice in potok Visnitz pri Rajhenburgu. O kakih besih seveda tu v blagi ravnici ni mogoče govoriti.

Pač pa bes v prenešenem pomenu: bes je v slovenščini najvišja stopnja jeze! Hudournik z gora besni! In imena rek so bila vedno starejša kot imena krajev ob njih!

Gotovo nas pa bo presenetila trditev: pri nas, na slovenskem ozemlju, tako razmeroma pogosto krajevno in vodno ime, ni niti enkrat izpričano na ozemlju srbske in hrvaške govornice! Pač pa se pojavlja pri drugih Slovanih: imeni poljskih rečic

Biesnica in Biesninka, imeni poljskih krajev Biesna in Biesnik, ruska vas Besnjanka (ob Dnjepru), češki kraj Besno i. dr. Naj še omenim gorsko ime Besnik nad Dolino pri Trstu.

Prijatelj Franc Kozjek sicer le vztraja, da je Besnica dobila ime po besih, ki so strašili po tukajšnjih lesovih in da je zgodovinar Franc Pokorn to razlago odklanjal le zato, ker je bil strog jožefinec in ni prenesel, da bi se kraj, ki mu je župnikoval celih 40 let, imenoval po poganskih hudičih.

Naj bo tako ali drugače, mnenje strokovnjaka za hidronimijo (študij vodnih imen) in toponimijo (jezikovno in zgodovinsko razganjanje ali proučevanje krajevnih imen), kakršne je univerzitetni profesor dr. France Bezlaj, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, moramo spoštovati in sprejeti.

SIVA DAVNINA

Prav natanko resda ni mogoče določiti starosti Besnice, kajti letnice, ki jih zvemo kot prve in torej najstarejše iz kake listine, nam le to povedo, da je ona listina prva slučajna najdba; kraj, o katerem govorijo, pa je lahko obstajal že prej, morda stoletja prej.

In če sedaj rečemo, da prva ohranjena listina ki govori o obstoju Besnice pri Kranju izvira iz leta 1291, s tem nečemo trditi, da Besnice prej ni bilo — mnogih stvari, ki jih je prekril prah preteklosti, ne bomo izvedeli nikoli z vso gotovostjo.

Kdor pa dolino Besnice pozna, rad verjame, da so se naši predniki takoj ob naselitvi v teh krajih — to je bilo v 6. in 7. stoletju — prav gotovo tudi v Besnici udomačili. Dolina ni bila na prepihu — ob Savi so drle divje horde Obrov in drugih ljudstev, ki so hitela na zahod — Besnica je bila pa preveč od rok in torej varna za miroljubne naše prednike. Seveda so bili slovanski naseljenci tu redki — tako redki, da se je brižinski škofom, loškim gospodarjem, zdelo prav, če bodo tudi v Besnico poslali nekaj svojih — z Bavarskega pripeljanih kolonistov.

Ze hišna imena kažejo ves razvoj: prvotni slovenski naseljenci so dali Besnici še pristna slovenska hišna imena kot so: Trpin, Kri, Bednik, Prekuh, Udir, Dušovec, Kozjek, Jelen, Modrijan, Klinar in dr.; naslednji val označujejo hišna svetniška imena nanovo pokristjanjenih kot so: Jurc, Semen, Matijovec, Jakobč, Matjaž, Božič, Jožovec in dr.; naseljenci, ki jih je poslala škofjeloška gospodarska, pa so prinesli nemška hišna imena, kot so: Papler, Stihl, Kunar, Ros, Bauka, Leben, Zavrl (Sauerl) in dr.

(Nadaljevanje bo sledilo)
Črtomir Zorec

Potem ko so veleposlaniki štirih sil v Berlinu po sedemnajstih mesecih pogajanj vendarle podpisali sporazum, so se v Bonnu začela sklepna pogajanja med obema Nemčijama, ki se bodo kot vse kaže zavlekla do zime. Predstavniki obeh Nemčij morajo namreč še podrobneje obdelati že podpisani sporazum o Berlinu, ki zdaj navaja le bolj ali manj načelne sporazume. Sefa delegacij sta državna sekretarja Bahr in Kohl. Pogovori bodo brzkone precej dolgovezni, saj morajo diplomati temeljito obdelati postavko za postavko — gre pa za dolgo vrsto podrobnosti; nekatere med njimi so skorajda že tehničnega značaja. Toda opazovalci menijo, da bodo pogovori vsekakor ugodno zaključeni (če ne bo prišlo vmes do nepredvidene večje in splošne krize v odnosih med Vzhodom in Zahodom), kajti sedanji trenutek velja kot simbol doslej najbolj toplega ozračja, kar so jih imeli priložnost po drugi svetovni vojni občutiti na obeh straneh meje. Nekateri celo drzno prerokujejo, da utegneta že prihodnje leto obe Nemčiji zasedi svoja mesta tudi v veliki dvorani generalne skupščine Združenih narodov ob Vzhodni reki v

New Yorku. Koliko so te preokbe zgolj posledica dosedanjega ugodnega poteka razgovorov, koliko pa temeljijo na resničnih možnostih, bomo seveda še videli. Vsekakor pa je treba povedati, da se je po dolgih letih nezaupanja in sumničnej led vendarle stajal in sta tako Bonn in Berlin to pot resnično na poti, ki ju lahko — čeprav počasi — pripelje do tistega stanja meddržavnih odnosov, ki jih označujemo kot normalnega. Niti najmanj seveda ni treba dvomiti, da je to za položaj v Evropi in mir na svetu več kot koristno.

V Stockholmu pa se medtem pod ostrimi in pronicljivimi trditvami javnega tožilca krha obramba petih teroristov, ki skušajo na drugem procesu dokazati svojo »nedolžnost«. To pot se nemara jasneje kot na prvem procesu (teroristi so se pritožili zaradi, kot so trdili, previsokih kazni) kaže vse ozadje tega nesmiselnega in krvoločnega zločina, katerega žrtev je postal naš veleposlanik na Švedskem Vladimir Rolović. Vsi naporji branilcev (po službeni dolžnosti) in teroristov samih, da bi vsaj zamenjali motiv zločina (trdili so, da

Pogajanja med Nemčijama

vleposlanika niso hoteli umoriti, marveč zgolj ugrabiti), se doslej niso posrečili in nihče ne verjame, da se bodo. Ob tem so obtoženi med nekontroliranimi izbruhni besa povedali tudi take reči, ki jih sicer zanesljivo ne bi: s tem so pomagali tožilcu in škodovali sebi, predvsem pa na najbolj neposreden način izpovedali, kaj so, kako so delovali in kakšni so bili njihovi cilji. Da gre za navadno zločinsko dejavnost, ki s političnimi smotri nima nobene otipljive zveze, so dokazali tudi s svojo grozljivo: zagrozili so namreč, da bodo pobili več švedskih diplomatskih predstavnikov, če bo stockholmsko sodišče potrdilo ali pa zvišalo kazen obtoženim teroristom. Eno k drugemu: proces v Stockholmu bo jasneje kot kdajkoli pokazal pravo ozadje ustaške emigrantske organizacije v tej deželi in naposled odprl oči tudi tistim, ki so bili doslej še pripravljani verjeti, da so ustaški teroristi zgolj politična

sila, ki deluje zaradi političnih smotrov.

Na svetovnem denarnem trgu ni nič novega, ekonomisti in politiki raznih držav si zamenjajo prizadevanja, da bi nekako uskladili svoja stališča in se tako organizirano postavili po robu ukrepom ameriškega predsednika Nixona o plavajočem tečaju dolarja. Vsi, ki so izvažali v Združene države Amerike (in torej tudi Jugoslavija), se morajo medtem sprizjantiti z dejstvom, da bodo njihovi izdelki na ameriškem trgu pač za deset odstotkov dražji in da se jim bo obseg kupčij zmanjšal.

Belfast, Londonderry in druga mesta na Severnem Irskem so še vedno v ognju. Streljanja in aretacije so postale enolična vsakdanost. Ni videti, da bi lahko kaj kmalu prišlo do miru na »zelenem otoku« — to pa predvsem zato, ker skušajo preprečiti posledice, ne pa od-

praviti vzroke takega stanja. V bistvu namreč na Irskem ne gre toliko za verska nasprotja med protestanti in katoliki, marveč za ekonomski in iz njega izvirajoč politični prepad med revnimi katoliki in bolj premožnimi protestanti.

Predsednik kitajske vlade Ču En Laj je sklical v Pekingu posvetovanje nekaterih kitajskih veleposlanikov, da bi se pripravili na napovedan obisk ameriškega predsednika Nixona. Ču En Laj je za to priložnost sestavil spisek osmih tem, o katerih bi se radi pogovarjali s svojim gostom iz Združenih držav. Čeprav uradno še niso sporočili datuma obiska, menijo, da bo do njega prišlo verjetno že letos.

Alpinistični naraščaj

Dr. Ivo Valič pravkar objavlja reportažo o uspešni kranjski alpinistični odpravi, ki je z vzponom na Istor-Neal v svetovnem alpinizmu dokazala sposobnost naših alpinistov.

Vendar se krog alpinistov v Kranju ne končuje v ozkem številu ene odprave. Tu se vzgaja obetajoč naraščaj, ki bo nadaljeval tradicijo vrhunskih vzponov. To se je pokazalo ob širši odpravi 40 alpinistov v Centralne Alpe, med katerimi so bili v glavnem sami mladi fantje. Polnih devet dni so preizkušali svoje teoretično znanje, fizično kondicijo in sodobno tehnično opremo v ledenih in zasneženih stenah Braithorn-

na, Matterhorna in Mont Blanca.

Odpravo je organiziralo kranjsko planinsko društvo skupaj z gorsko reševalno službo in alpinističnim odsekom. Glavni cilj odprave je bil, da bi si mladi alpinisti pridobili več izkušenj v visokih gorstvih, v snegu in ledu in še zlasti, da bi preizkusili svojo kondicijo na višinah, ki jih vsakdo ne prenese. Da bi stroški ne ovirali mladih alpinistov, študentov in dijakov, je bil njihov prispevek majhen, večino stroškov odprave pa so krili organizatorji. Sodelovalo je podjetje Živila s primernimi živili.

Načelnik gorske reševalne službe Milan Herlec, ki je bil

skupno s predsednikom planinskega društva Cirilom Hudovernikom, organizator in vodja celotne odprave, je povedal, da so imeli izredno smolo v vremenu. Nobena od treh izbranih vrhov niso osvojili. Snežni meteži, hud veter in neurje, so jih vedno pognali nazaj v bazo. Pri 4505 m visokem Matter-

hornu so se morali vrniti tik izpod vrha, iz višine 4200 m. Podobno je bilo na Braithornu. Še hujše neurje jih je zajelo ob vzponu na Mont Blanc, na katerega so poskušali priti s francoske strani. Na višini 3800 m, se pravi 1000 m pod vrhom, jih je zajelo neurje s sunki vetra do 140 km na uro. Poleg tega se je močno ohladilo, tako da je zapadlo pol metra novega snega. Prvo bazno izhodišče so si postavili v Crevigni na

italijanski strani, drugo pa v dolini Chamonix. Čeprav niso dosegli vrhov, je bil uspeh odprave vendar dosežen. Morda še bolj, kot bi bil v lepem vremenu, kajti spopadali so se z neurjem, mrazom in vetrom na višinah od tri do štiri tisoč metrov in si pridobili novih izkušenj. Prav te izkušnje pa bodo omogočile, da bodo mladi uspešno nadaljevali tradicijo letošnjih himalajcev.

K. Makuc

Odprava mladih kranjskih alpinistov v Centralne Alpe

TELEGRAMI

aktivna moč v najmodernejšem

pralnem sredstvu

samo novi mixal ima aktivno moč

novi mixal v treh tednih

pri vašem trgovcu

»zlatorog« maribor

44 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPARI
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Japonska se je, kakor je videti, kljub vsemu v tem času še vedno izmikala sklenitvi Trojnega pakta. Britanski diplomati so prav gotovo vedeli za to, vendar so se izmikali sovjetskimi predlogom na vse mogoče načine.

»...strašna dilema (do sovjetskih predlogov) je hromila politiko Anglije in Francije,« je moral v svojih spominih priznati tudi Churchill. Se več: kot politik-realist je takratno

ANGLEŠKO-FRANCOŠKO OBOTAVLJANJE

celo obsodil:

»Vendar pa gledano celo nazaj ne more biti nobenega dvoma, da bi VELIKA BRITANIJA IN FRANCIJA RAVNALI PRAV, CE BI SPREJELI RUSKO PONUDBO, RAZGLASILI TROJNO ZAVEZNISTVO IN PREPUSTILI ZAVEZNIKOM, KI SO SE BORILI PROTI SKUPNEMU SOVRAZNIKU, DA BI DOLOCILI NAČIN, KAKO BI POGODBO V PRIMERU VOJNE USPEŠNO UVELJAVILI.«

In nadaljnja Churchillova ugotovitev:

»Chamberlain in FOREIGN OFFICE pa sta stala nemočna pred to uganko Sfinge. Če se dogodki tako naglo razvijajo in če so tako prevladujoči, kakor so bili v takratnem trenutku, je pametno hoditi korak za korakom. ZVEZA MED ANGLIJO, FRANCIJO IN RUSIJO bi bila NEMCIJO LETA 1939 sila VZEMIRILA in NIHČE NE MORE DOKAZATI, DA BI VOJNE NE BILO MOGOČE PREPREČITI... CE BI BIL NA PRIMER CHAMBERLAIN, KO JE PREJEL RUSKO PONUDBO, ODGOVORIL: 'DA, MI TRIJE SE ZELIMO ZEDINITI IN ZLOMITI HITLERJU VRAT', ali z drugimi besedami vsebinsko podobnimi besedami, bi bil (britanski) parlament temu pritril. Stalin bi bil zadovoljen in zgodovina bi bila morda ubrala drugo pot. Vsaj slabše ne bi bila mogla ubrati.«

Chamberlain pa se je obotavljal. Dne 5. maja 1939 je povedal, da je francoska vlada že sporočila britanski svoja stališča do sovjetskih predlogov: »Mi pa jih bomo tudi proučili in pojasnili svoje poglede in jih 'V KRATKEM' sporočili Moskvi na znanje.« (AdG, str. 4058 E) Mnogo več kakor s pogajanjem v Moskvi, so se ukvarjali z brezplodnim razpravljanjem s Hitlerjem in skupaj z njim iskali 'mirno' rešitev, ne da bi se mogli nasloniti na učinkovito protisilo, ki bi edina lahko prisilila Hitlerja k drugačnim odločitvam.

Dne 8. maja 1939 je na primer angleški državni podsekretar Butler govoril v Spodnjem domu britanskega parlamenta

O MOZNOSTI REŠITVE VPRAŠANJA GDANSKA S POMOČJO MEDNARODNEGA RAZSODISČA

»Statut Gdanska ureja in določa pogodba,« je govoril. »Vprašanje spremembe tega statuta je v prvi vrsti zadeva obeh, za to pogodbo najbolj zainteresiranih partnerjev in stvar le-teh je, za kakšne metode se bosta odločila pri iskanju sporazuma.«

Butler je pri tem ponovil že znano Chamberlainovo 'britansko stališče' o reševanju 'mednarodnih diferenc' in sporov s pomočjo 'prijateljskih pogajanj', na katerih bi se obe strani lahko sporazumeli za 'odločitev in razsodbo mednarodnega razsodišča' ali za kak drug 'miren način', ki bi sprta partnerja pripeljal do sporazuma.

»Velika Britanija je pripravljena sleherni trenutek nuditi zainteresiranima stranema dobre usluge,« je Butler ponudil Poljski in Nemčiji britansko posredništvo.

Chamberlain je ob tej priliki govoril pred

Spodnjim domom o Beckovem govoru in 'pozdravil spravljive Beckove predloge' (AdG 4061 B), čeprav jih je Nemčija že dan poprej zavrnila kot nezadostne. (AdG, 4059 K) Hitler ni nameraval odstopiti od uresničitve načrta 'Fall Weiss', obenem pa je že sklenil, da bo skušal razbiti nameravano zavezništvo zahodnih velesil s Sovjetsko zvezo. Čakal je samo na ugoden trenutek. Vedel je, da so se Romunija, Bolganija in Turčija izmikale prizadevanju Sovjetske zveze, da bi na tem območju sklenila črnomorski obrambni pakt prav po zaslugi Velike Britanije. Turčija je prejšnje pod vplivom angleške diplomacije kljub naklonjenosti in zadnje čase dobrih odnosov do Sovjetske zveze, dala namestniku sovjetskega zunanega komisarja (ministra) Potemkinu na znanje, da bo 'v primeru vojne zaprla Dardanele za prehod vojnih ladij', Romunija pa je še vedno imela skupaj s Poljsko protisovjetsko obrambno pogodbo. Hitler se zato ni ustrašil 'odkritij' poljske tiskovne agencije 'Iskre', ki je razkrila, o čem je Hitler januarja 1939 razpravljal z Beckom oziroma da je ponujal Poljski v 'petindvajsetletni nenapadalni pogodbi', v kateri naj bi vnesli tudi možnost skupnega poljsko-nemškega napada na Sovjetsko zvezo (AdG, 4061 C), razdelitev osvojenega ozemlja na interesne cone v (sovjetski) Ukrajini, na Kavkazu, Beli Rusiji in ob sovjetskem baltškem ozemlju.

NEMSKI TISK

(Karl Megerl v BBZ) je na to sporočilo reagiral z očitki, oziroma namigovanji na intervencijo poljskih panov pod vodstvom Pilsudskega pomladi 1920. Takrat so poljski kontrarevolucionarji pod vodstvom Pilsudskega skušali zavzeti del sovjetske Ukrajine na desnem bregu Dnjepra in sovjetsko Belorusijo ter v teh deželah obnoviti oblast poljske fevdalne gospode — poljskih panov ter tako razširiti meje nacionalistične fevdalno-barzozne Poljske, od morja do morja — od Gdanska do Odesa. Z druge strani naj bi s Krima prodiral kontrarevolucionarni general Vrangl v Donbas in v Ukrajino. Ta načrt so takrat antantne države odobrile in aprila 1920 so poljske čete vdrle v Ukrajino in zavzele Kijev. Hkrati je prešel v ofenzivo še Vrangl in začel ogrožati Donbas. O odgovor na napad poljskih čet pod poveljstvom Pilsudskega je Rdeča armada prešla iz defenzive v protinapad, osvobodila Kijev in izgnala čete poljskih panov iz Ukrajine in Belorusije. Oddelki Rdeče armade južne fronte so v svojem ofenzivnem naletu prešle pred Lvov v Galiciji, rdeče čete zahodne fronte pa so se približale Varšavi. Ta nalet pa je bil prenehal in poljskim panom se je posrečilo prebiti zahodno rdečo fronto, ki je ostala brez zadostne municije in preskrbe zaradi pratežja, ki se je pomikal počasneje od prodirajoče rdeče vojske. Zato se je morala rdeča vojska umakniti, po zaslugi ali bolje po krivdi Trockega pa se je umaknila tudi južna rdeča fronta, namesto da bi zasedla Lvov in s tem razbremenila zahodno rdečo fronto. Vseeno pa je rdeča armada novo poljsko ofenzivo kmalu zaustavila. Pilsudski je imel premalo sil za nadaljnji boj, moral se je odpovedati svojim apetitom do 'poljskih' meja na Dnjepru in 20. oktobra 1920 sklenil mir ter se zadovoljil z delom Bele Rusije in z gališkim delom Ukrajine. Tudi Sovjetska zveza je zaradi bojev v Vranglom in kontrarevolucijo pristala na ta mir, premagala Vrangla novembra 1920 in v glavnem že opravila z intervencijo in kontrarevolucijo v evropskem predelu Rusije.

To obdobje, seveda samo to, kar se tiče Poljakov, je nacistični novinar Megerle v BBZ izrazil, da bi 'dokazal, da ne Nemci, pač pa Poljska goje napadalne težnje proti Sovjetski zvezi', istočasno pa je v skladu z novimi Hitlerjevimi težnjami, da bi razbil brezizgledna in s strani Anglije in Francije zavlačevana pogajanja s Sovjetsko zvezo, morda hotel opozoriti Ruse, da so Poljake v boju proti mladi Sovjetski zvezi podpirali prav zahodni imperialisti, s katerimi se zdaj Sovjetska zveza pogaja za sklenitev trojnega zavezniškega pakta.

»Poljaki so gojili takrat in še goje apetite po sovjetski Ukrajini in Belorusiji. Tudi sedanja meja reže velik del ukrajinskega in beloruskega ozemlja, ki si ga lasti Poljska in ki ga že od leta 1920 skuša popoljšati. Tudi v smeri proti Baltiku bi bilo treba obdržati poljski apetit.«

Tako je pisal Megerle, potem pa v članku priznal, da so januarja 1939 v Berlinu na pogovorih med poljskimi predstavniki in Hitlerjem govorili tudi o tem. Toda ali ni prav Hitler obrzdal poljskega apetita s tem, da Podkarpatske Ukrajine ni dal ne Poljakom ne Romunom, pač pa Madžarom.

»Nismo hoteli nemškega protektorata nad tem ukrajinskim ozemljem, čeprav nas je Vološin prosil. Nismo hoteli 'odsokne deske', s katere bi se pognali preko Romunije ali Poljske v sovjetsko Ukrajino, kakor so to v zahodnem tisku pričakovali. Nismo se premislili zaradi svaril, ker smo dovolj močni, pač pa zato, ker hočemo živeti v miru s Sovjetsko zvezo in ker nas kot srednjeevropsko državo zanimata samo mir in red v Srednji Evropi. S tem pa ni rečeno, da smo se sprijaznili s stvarmi, kakršne so, in da ne bomo terjali, kar nam je bilo odvzeto od nemškega ozemlja in naših kolonij, do katerih imamo pravico kakor Francija, Anglija, Italija,« je verjetno Megerle Italijo nalašč imenoval.

V glavnem pa naj bi njegov članek izzvenel kot svarilo Sovjetski zvezi pred Poljaki in zavezniki, pred temnimi nameni, ki jih Poljska že dve desetletji goji proti sovjetski Ukrajini in Belorusiji.

»Poljske meje same so sedaj naperjene proti nemškim mejam. Nemčija, ki naj bi (po nekdanjem pisanju zahodnega tiska) imela pohlep po Kijevu, se je temu 'pohlepu' odrekla prav z izročljivo Podkarpatske Ukrajine Madžarski. Bilo pa ne bi nič nenavadnega, če se je Nemčija svojčas s Poljsko, poznavajoč poljski protiboljševiški stav, pozabavala tudi s tem, pri tem pa je treba poudariti, da ima Poljska že partnerja proti Sovjetski zvezi v Romuniji, Nemčija pa ni in ne bo iskala v tej smeri nobenega zaveznika. SEDANJA NEMSKA ZUNANJA POLITIKA NE STREMI PO PUSTOLOVSTVIH, marveč je usmerjena kot država, ki je jedro srednjeevropskega ozemlja, z vso resnostjo in odgovornostjo na ureditev tega ozemlja po mirni poti v interesu evropskega in svetovnega miru.«

Tako 'strpnega' članka do Sovjetske zveze nemški tisk po letu 1933 še ni objavil.

In tiste dni je Zahod res oviral sklenitev pakta črnomorskih držav s Sovjetsko zvezo, za katerega se je, kakor že vemo, prizadeval namestnik sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Potemkin (AdG, str. 4053, 4061, 4062), Poljska pa je 10. maja 1939 (AdG, str. 4062 C) vnovič izjavila:

NOBENEGA ZAVEZNISTVA S SOVJETSKO ZVEZO

Prav tu in pri podobnih stališčih baltskih držav in Romunije pa so se zatikala pogajanja med Anglijo, Francijo in Sovjetsko zvezo v Moskvi, pa čeprav je 11. maja 1939 govoril Chamberlain na nekem zborovanju žena konservativne stranke v Albert Hallu naslednje:

»Pogovori še trajajo in zato danes ne morem dati nobenega poročila o tem. Zato bom izrazil samo upanje in pričakovanje britanske vlade, da bi ta pogajanja pripeljala do skorajšnjega in uspešnega zaključka in da bi se na ta zaključek lahko trdno opirala stvar miru.«

Tako je govoril Chamberlain, v resnici pa se za uspešen zaključek pogajanj v Moskvi ni preveč prizadeval, kar priznava tudi Churchill. Že v samem začetku (19. marca), ko je Rusija, zaskrbljena zaradi dogodkov, predlagala konferenco šestih sil, čeprav sta jo Anglija in Francija v 'münchenski krizi pustili stati pred vrati', je Chamberlain (kakor se spominja Churchill) zapisal v nekem pismu, da 'Rusiji ne zaupa':

»Ne zaupam njenim namnom, ker se mi zdi, da nimajo nič opraviti z našim pojmovanjem...«

GORENJSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA V HINDUKUS

ISTOR-O-NAL 15

Piše
dr. Ivo Valič

Zjutraj, 25. junija, smo bili zopet na veleposlanstvu v Islamabadu, kjer so nas pristrčno sprejeli. Izplačali smo zadovoljne šoferje, jih obdarili s cigaretami, se za slovo slikali z njimi in se jim zahvalili za vožnjo. Potem sem začel urejati uradne formalnosti v zvezi s filmi, denarjem in poročili, fantje pa kar pripravljati prtljago in avtomobile, ki so nas pred veleposlanstvom pridno počakali. Potrebno je bilo pregledati stroje, zamenjati olje, podmazati in še vse, kar je potrebno, da bodo nared za dolgi povratek domov. Čiko in Peter sta zopet namestila stransko ogledalo na Tamu. Razbila sta ga ob nekem srečanju s kamelo. Kriva je seveda bila kamela, ker je imela previsoko glavo! Zveznemu smo podarili lepo knjigo o Jugoslaviji in uro. Bil je presečen in ganjen nad pozornostjo, toda drugi dan je prinesel uro nazaj. Mu niso dovolili sprejeti darila? Popoldne in zvečer smo obiskali restavracijo v hotelu Seherzada. Pri bogato obloženi mizi smo padli po jedeh, ki so bile na razpolago po enotni ceni za poljubno količino. Tokrat je bilo upravi za ta pavšal gotovo žal. Verjetno je bil našega odličnega teka vesel samo kuhar, ki nam je vneto priporočal, kaj naj še pokusimo. Ob koncu kosila je Čiko zase prinesel z mize še zvrhano skledo pudinga, »da ne bi dvakrat hodil«, kot je pripomnil... Zvečer smo v družbi članov veleposlanstva še zalili zmago in nekoliko dobre volje priredili lasten spored v zabavo sebi, številnim gostom in uslužbencem hotela.

Zaradi sobote in nedelje smo bili obsojeni, da pričakamo ponedeljek v Islamabadu. V nedeljo smo se odpeljali na obisk v Tarbelo k inženirjem in tehnikom mariborske Hidromontaže. Ti pomagajo v okviru francosko-italijanske družbe graditi preko reke Ind največji zemeljski jez na svetu. Razkazali so nam ogromno gradbišče, kjer s pomočjo najmodernejših priprav prestavljajo cele hribe in vrtajo velikanske luknje za pretok vode. Ukročeno reko bodo izkoristili za namakanje cele pokrajine in le manjši del za pridobivanje električne energije. Vse kar vidiš, nosi superlativ »naj« in so razsežnosti za preprostega, neukega človeka komaj dojemljive. Tako so pravkar montirali odtočne cevi s premerom 13 metrov in vgrajevali zapornice v široke jaške, ki so jih zvrtili 150 metrov globoko v hrib. Za prevoz materiala

na jez, ki je že zaprl dve tretjini struge, imajo na razpolago kar preko 40 km tekočega traku. Za jezom se bo ustvarilo ogromno jezero z velikanskimi količinami vode. Kljub temu bo izkoriščen le majhen delček moči veletoka! Gradbišče ima lastno železniško progo in letališče. Graditelji stanujejo v kolonijah, ki so po obsegu že kar majhna mesta z vsem udobjem, ki ga pozna moderni svet. Prava oaza v okolišnji revščini! Tako kot uslužbenci naše ambasade, so se tudi Mariborčani izkazali kot odlični in nepozabni gostitelji.

V ponedeljek smo na ministrstvu za zunanje zadeve zopet imeli sestanek na »najvišji ravni«. Oddali smo poročilo in poslikano filmsko gradivo, se še uradno zahvalili za gostoljubje in se priporočili za naklonjenost pri bodočih odpravah, predvsem za Karakorum, ki bo slej ko prej ostal vabljiv cilj. Največ je bilo seveda govora o izročnem filmskem gradivu, ki za nas predstavlja celo bogastvo, poleg dokumentacijske vrednosti. Morali smo zaupati obljubam in se vdati v usodo, v čakanje in negotovost, kaj bo z njim. Na sestanku je bil tudi naš »zveznik«, kapitan Mohammad Saryar Akbar. Le čez mizo smo se pozdravili in proti naši volji je bil sloves hladen. Odšel je na svojo novo dolžnost. Potihem smo mu želeli, da ne bi bil neposredno udeležen v nesmiselni in kruti vihuri državljanske vojne!

Sklenili smo, da odpotujemo še pred večerom. Ob bencinski črpalnici smo se poslovili od sekretarja veleposlanstva tov. Jove Cvejiča. Veliko je pripomogel k naši odpravi! Večerno sonce je ožarjalo pokrajino, ko smo v koloni zapuščali Islamabad z željo za srečni povratek. Kot vsako popoldne doslej so obzorje na severozahodu, kjer se dvigajo k nebu visoki vrhovi Hindukuša, prekrivali temni, črni oblaki. Divje strele so parale ozračje. V predelu Hindukuša je zopet divjala nevihta. Začejalo se je monsumsko deževno obdobje, letos precej prej kot navadno. Kako prav, da smo se odločili za povratek iz Chitrala po cesti in nismo čakali na letalo! Kdo ve, kako dolgo bi čakali, kleli in — igrali tarok, predno bi se nas vreme usmili in dopustilo, da bi nas letalo ponese nazaj v svet!

Toda kako čudna je usoda! Naslednji dan po odhodu iz Islamabada, 29. junija, smo po prekora-

čitvi pakistansko-afganistanske meje okrog poldneva doživeli tragičen dogodek. V avtomobilski nesreči je zgorela »katrca« in Zvone je bil pri tem težko poškodovan. Poškodbam je 1. julija podlegel v bolnišnici v Kabulu. Tako smo nehote sredi največjega zadovoljstva in sreče pustili za vedno v daljnem Afganistanu Zvoneta, čudovitega prijatelja, tovariša in odličnega alpinista, enega od zmagovalcev Istor-o-Nala!

9. julija so nas na ploščadi kranjske občinske skupščine tako kot ob slovesu pričakali dragi svojci, prijatelji in znanci. Hvaležni smo jim bili za topli in pristrčen sprejem, hvaležni za rdeč nagelj z rožmarinom. Še istega dne smo ga odnesli tudi Zvonetu na Dovje, na grob — v zahvalo in trajen spomin na njegovo, našo jugoslovansko smer na mogočni Istor-o-Nal!

Na grebenih Istor-o-Nala večno plapolajo bele zastave na temno modrem nebu. Takih snežnih zastav, s katerimi se poigravajo mrzli in divji vetrovi, in tako modrega neba nisem videl še nikjer in nikdar. Tako svetlih zvezd ne vidiš vsako

Pristrčne čestitke — uradne in neuradne — alpinistom in vodji odprave dr. Valiču ob prihodu. — Foto: F. Perdan

sedniku Cirilu Hudoverniku in upravnemu odboru Planinskega društva Kranj, Planinski zvezi Slovenije, vsem posameznikom, ustanovam in podjetjem doma in v inozemstvu, ki so na kakršenkoli način podprli našo odpravo in ji omogočili uspeh. Zahvaljujemo se članom veleposlanstev v Pakistanu in Afganistanu ter članom mariborske Hidromontaže v Pakistanu. Še posebna zahvala velja »najstemu članu odprave«, Lojzki Trebušakov! Zahvaljujemo se tudi tisku, še zlasti kolektivu Glasa za stalno in objektivno poročanje ter pomoč. Končno se tudi javno

in iskreno zahvaljujem vsem članom odprave za sodelovanje:

Janku Ažmanu — Janku, Janezu Brojanu, ml. — Brojanu, in
Janezu Koflerju, Zvonetu ali Zvonarju — »3 M« iz Mojstrane,
Sandiju Blažini — Sandiju iz Izole,
Ing. Petru Ščetininu — Petru, in
Jožetu Znidaršiču — Jocetu, iz Ljubljane ter
Iztoku Belcharju — Čikotu, Franciju Ekarju — Francju, in
Ing. Tomažu Jamniku — Mišotu, iz Kranja!

Po vrnitvi: himalajska odprava na ploščadi pred kranjsko občinsko skupščino.

noč, niti vsak dan ne doživiš takega prijateljstva in tovarištva kot pod Istor-o-Nalom. Kljub skrbum in naporom si deležen globokega zadovoljstva in sreče kot ju doživi človek malokdaj. In smo rekli: bili smo bogato poplačani in vredno je bilo! Tudi ponosni smo, da smo prispevali svoj delež k uspehom slovenskega in jugoslovanskega alpinizma in planinstva. Toda nismo samo mi tisti, ki smo zaslužni za ta uspeh! Zato naj se v imenu vseh članov odprave iskreno zahvalim članom pripravjalnega odbora s predsednikom OS Slavkom Zalokarjem, pokroviteljem odprave, na čelu, pred-

Planinsko društvo Kranj

prireja veliko denarno loterijo

Štiri premije in 4004 dobitki v skupni vrednosti 200.000 din. Srečke bodo v prodaji do 21. oktobra, zrebanje pa bo 23. oktobra.

Zbrana sredstva so namenjena predvsem za pokritje stroškov gorenjske alpinistične odprave v Hindukus.

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 11. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Iz domače simfonične zakladnice — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Vesela godala — 14.30 Pojo solisti Beograjske opere — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Klavir v ritmu — 18.15 Z našim orkestrom — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča — 20.00 Večer z napovedovalcem Edijem Mohorkom — vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Popevke iz studija 14 — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Zvoki za sobotni večer — 20.20 Operni koncert — 21.40

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tiske« Kranj, Ulica Mose Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnica: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Majhen pregled naših violončelistov — 22.30 Po naši rodni grudi — 23.55 Iz slovenske poezije

N 12. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Orkestralne skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Klavir v ritmu — 15.05 Igramo za razvedrilo — 16.00 Radijska igra — 16.46 Lepe melodije — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Iz domače zakladnice zabavne glasbe — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opoldanski koncert lahke glasbe — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kažipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z velikimi zabavnimi orkestri — 19.40 Češkoslovaške popevke — 20.15 Joseph Haydn; Richard Orlando — odlomki — 21.00 Nedeljski divertimento — 21.40 Majski glasbeni večeri v Luganu — 23.55 Iz slovenske poezije

P 13. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Operetna glasba jugoslovanskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Georges Bizet: Arležanka — suita št. 2 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz partituro skladateljev Mojmir Sepeta, Atija Sossa in Jožeta Privška — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Poje zbor bratov Milavcevič iz Brežic — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Peter Walden — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Signali — 18.35 Z ansambлом Francija Puharja — 18.45 Kulturni poletni vodnik — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Maksa Kumra — 20.00

Giacomo Puccini: odlomki iz operete La Boheme — stereo — 21.00 Mozaik melodij — 21.30 Pol ure s solistom Jožetom Kampačem — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Slovenski pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Ponedeljkov glasbeni variete — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Priljubljene slovenske popevke — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Antun Dobronič: Prva simfonija — Vigorosa — 20.40 Sergej Rahmaninov: Elegični trio za violino, violončelo in klavir, op. 9 — 21.40 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Roussel in Williams — 23.55 Iz slovenske poezije

T 14. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Z ansambлом Jožeta Kampača in Silva Stingla — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Marjan Kozina: dva prizora iz opere Ekvinokcij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18.00 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital oboista Draga Goloba — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Domenico Savino — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Milana Križana — 20.00 Prodajalna melodij — stereo — 20.30 Radijska igra — 21.43 Borivoje Simić: Potovanje okrog sveta — 22.15 Verdi — skladatelj komorne glasbe — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Arturo — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.10 Glasba Manuela de Falle — 21.40 Z jugoslovanskih festivalov jazza — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih: Darian Božič — 23.55 Iz slovenske poezije

S 15. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Iz del skladatelja Marjana Vodopivca — 9.40 Slovenske narodne za glas in orkester poje sopranistka Anica Čepe, spremlja orkester Radia Beograd — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Lajovčeve pesmi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahki glasbi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Iz domače simfonične zakladnice — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Srečanje z mojstri francoske glasbe — 18.15 Iščevo popevko poletja — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.25 Od melodije do melodije — 22.15 Literarni nokturno — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 16.05 Radi ste jih poslušali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni express — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Slovenske popevke — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Komorne miniaturre — 20.40 Večerni koncertino — 21.40 Portret baritonista Georga Londona — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 16. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Melodije slovenskih avtorjev z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Giacomo Puccini: prizor iz I. dejanja opere Madame Butterfly — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba za razvedrilo — 15.40 Poljske narodne pesmi izvaja ansambel Masovsze — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Radia Beromünster — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.30 Igra ansambel Jožeta Privška — 18.45 Naš podlistek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Silva Stingla — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Vabimo vas na bralno vajo —

21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Med predstavniki jugoslovanske glasbene avantgarde — 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah — 23.30 Popevke slovenskih avtorjev

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z ansambлом Mojmir Sepeta — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.10 Odlomki iz jugoslovanskih oper — 21.40 Komorni jazz — 22.30 Recital kitarista Juliana Brema 23. 35 O. Respighi: Rimski vodnjaki — simfonični nasveti — 23.55 Iz slovenske poezije

P 17. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska igra za nižjo stopnjo — 9.35 Popevke s slovenskih festivalov — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Melodije Rista Savina — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Angleške pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahki glasbi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Emil Adamič: Tatarska suita — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z Londonskim festivalnim orkestrom — 17.10 Clovek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Glasbeni vsak dan — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča — 20.00 Poje zbor Tridentinskih alpincev — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki z logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 16.05 Melodije slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Popevke in plesni zvoki — 20.05 Radijska igra — 20.32 Pri Brahmsu in Dvořaku — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

S 11. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 16.35 Kavadar: motorne dirke za prvenstvo Jugoslavije — posnetek (RTV Skopje), 18.20 Andaluzijski plesi, 18.45 Obzornik, 19.00 Bratovščina Sinjega galeba, 19.25 Mozaik, 19.30 TV kaži-pot, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.35 Zabavno glasbena oddaja »Zlati delfin« — prenos (RTV Zagreb), 21.35 Nikoli grde besede — serijski film, 22.15 S pesmijo po Franciji, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika, 18.30 Otroška igra (RTV Zagreb), 19.20 S kamero po svetu (RTV Beograd), 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

N 12. SEPTEMBRA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.35 Mestece Peyton — serijski film (RTV Ljubljana), 15.40 Motokros za prvenstvo Jugoslavije — prenos (RTV Zagreb), 16.30 Mednarodni boksarski turnir — posnetek (RTV Skopje), 17.25 Hatari — ameriški film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Folklorni ansambel Berjodka (RTV Ljubljana), 21.35 Videofon (RTV Zagreb), 21.50 Sportni pregled (JRT), 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

P 13. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Nemščina — ponovitev, 15.55 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Francoščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.40 Drečček in trije Marsovički, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik,

18.30 Ljudje v soseski, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 A. Hieng: Osvajalec — predstava MG Ljubljana, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb), 17.40 Lutke (RTV Sarajevo), 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Znanost (RTV Sarajevo), 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

T 14. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.35 Ruščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.00 Prijatelj Ben — serijski film, 18.25 Obzornik, 18.40 Poje Gianni Nazzaro, 19.00 Mozaik, 19.05 Bolje preprečiti, kakor zdraviti, 19.30 Nega telesa, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Rashomon — japonski film, 22.00 Malo za šalo, malo za res, Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Poročila, 17.40 Mali svet, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Kulturna dediščina, 19.00 Narodna glasba (RTV Sarajevo), 19.20 TV pošta, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

S 15. SEPTEMBRA

8.15 TV v šoli (RTV Zagreb), 15.10 Madžarski TV pregled, 15.25 Komlo: nogomet Komlo: CZ (RTV Beograd), 17.45 Erazem in potepuh, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.30 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skop-

je), 19.00 Mozaik, 19.50 Od filma do filma, 19.20 Po sledeh napredka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 P. Kozak: Direktor — drama (TV Beograd), 21.45 Naš vsakdan, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana), pribl. ob 22.30 Nogomet Valencia: Hajduk — prenos (EVR) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Risanka, 17.45 Poljudno znanstveni film, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Glasbena oddaja (RTV Skopje), 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Kultura danes (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Č 16. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Nemščina — ponovitev, 15.55 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.00 Črnošolec, 18.15 Obzornik, 18.30 Svet, v katerem živimo — film, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana), 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 XXI. stoletje, 21.25 Maupasantove novele, 21.50 Schubert: Simfonija št. 4, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb), 17.40 Otroški spored (RTV Skopje), 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija, 19.20 Sefijska oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

P 17. SEPTEMBRA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV

Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Billi smo v veselju, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.30 Jazz (RTV Beograd), 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Fanny — ameriški film, 22.45 Ladja upanja, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Poročila (RTV Zagreb), 17.35 Rastimo (RTV Beograd), 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Jazz (RTV Beograd), 19.00 V petek ob 19. uri, 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

11. septembra franc. barv. film BARBARELLA ob 10. uri, amer. barv. film DOBRI IN SLABI FANTJE ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma BULLITT ob 22. uri

12. septembra amer. barv. CS film HATARI ob 10. uri, amer. barv. film BULLITT ob 13. uri, amer. barv. film DOBRI IN SLABI FANTJE ob 15. in 17. uri, japonski barv. CS film TOLPA NASILNEŽEV ob 19. uri, premiera franc. barv. filma POSLEDNJI MOHIKANEK ob 21. uri

13. septembra franc. barv. film POSLEDNJI MOHIKANEK ob 16., 18. in 20. uri

14. septembra franc. barv. film POSLEDNJI MOHIKANEK ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. CS filma SKRIVNOSTNA JUSTINA ob 20. uri

Kranj STORŽIC

11. septembra japonski barv. CS film TOLPA NASILNEŽEV ob 16. uri, amer. barv. CS film EDINA IGRA ob 18. in 20. uri

12. septembra amer. barv. CS film HATARI ob 14. uri, japonski barv. CS film TOLPA NASILNEŽEV ob 16. uri, amer. barv. CS film EDINA IGRA ob 18. uri, franc. barv. CS film JUDOKA, TAJNI AGENT ob 20. uri

13. septembra amer. barv. film DOBRI IN SLABI FANTJE ob 16. in 18. uri

14. septembra amer. barv. CS film BOSTONSKI DAVITELJ ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

11. septembra amer. barv. CS film HATARI ob 16. in 18. uri, franc.-italij. barv. CS film LJUBEZENSKA IGRA ob 20. uri, premiera amer. barv. filma MRTVIM PREHOD PROST ob 22. uri

12. septembra amer. barv. film MRTVIM PREHOD PROST ob 15. in 19. uri,

franc.-italij. barv. CS film LJUBEZENSKA IGRA ob 17. uri

13. septembra amer. barv. film MRTVIM PREHOD PROST ob 18. in 20. uri

14. septembra premiera angl. barv. filma BAGDADSKI TAT ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

11. septembra angl.-italij. barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO ob 18. in 20. uri

12. septembra amer. film NEKATERI SO ZA VROCE ob 15. in 19. uri, angl.-italij. barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO ob 17. uri

13. septembra angl.-italij. barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO ob 18. uri, amer. barv. CS film HATARI ob 20. uri

14. septembra mer. barv. CS film HATARI ob 18. in 20. uri

Krvavec

11. septembra franc. barv. film BARBARELLA ob 20. uri

12. septembra franc. barv. film BARBARELLA ob 17. uri, amer. barv. CS film HATARI ob 19.30

Radovljica

11. septembra amer. barv. film MOZ Z IMENOM KONJ ob 18. uri, amer.-španski film REVOLVERJI SEDMIH VELIKIH ob 20. uri

12. septembra franc. barv. film ASTERIK, GALSKI JUNAČEK ob 16. uri, amer.-italij. barv. film SKRIVNOST Vatikanskega zaklada ob 18. uri, amer. barv. film MOZ Z IMENOM KONJ ob 20. uri

13. septembra amer. barv. film WILLIE BOY ob 20. uri

14. septembra italij. barv. film ODISEJEVE PUSTOLOVŠČINE ob 20. uri

Dovje Mojstrana

11. septembra amer. barv. film RIO BRAVO

12. septembra italij. barv. film GRIC SKORNJEV

Kranjska gora

11. septembra italij. barv. film GRIC SKORNJEV

Javornik DELAVSKI DOM

11. septembra amer. barv. CS film MOSTIŠČE

12. septembra amer. barv. CS film VODIČ ZA POROČENE MOSKE, italij. barv. film GRIC SKORNJEV

Skofja Loka SORA

11. septembra italij.-amer. barv. film LJUBEZENSKI SESTANEK ob 18. in 20. uri

12. septembra amer. barv. film TAKO SE NE POSTOPA Z ŽENAMI ob 17. in 20. uri

13. septembra amer. barv. film TAKO SE NE POSTOPA Z ŽENAMI ob 19. uri

14. septembra amer. barv. film SESTANEK S SMRTJO ob 20. uri

Železniki OBZORJE

11. septembra franc. barv. film MEDVED IN LUTKA ob 20. uri

12. septembra italij. barv. film GOTOVO ALI VERJETNO ob 17. in 20. uri

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE

1. PORAST, 7. RABOTA, 12. UDARNOST, 14. OBRV, 15. RB, 16. SENOVO, 18. LAL, 19. AIS, 21. ZID, 22. STEPA, 24. RIBNO, 26. SLIKA, 27. PASTI, 28. ACI, 29. ARA, 31. ONT, 32. KABINA, 35. IS, 36. UJED, 38. VALERIJA, 40. KEMIJA, 41. AKADEM

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitve nam je poslalo 115 reševalcev. Tokrat so bili izzrebanj: 1. nagrado (30 din) prejme Andrej Kodele, Kranj, Luznarjeva 22; 2. nagrado (20 din) prejme Darja Friškovec, Kranj, Pintarjeva 4; 3. nagrado (10 din) pa dobi Jože Dovžan, Kranj, Luznarjeva 24 a. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

NAGRADNA KRIZANKA

VODORAVNO: 1. izdelovalec stolov, 7. okvara, 13. na pol narejeno, površno delo, 15. operni spev (originalno), 16. mestni nočni lokal, 17. pesnik, 18. severnjak, 21. Sovjetska socialistična republika, 22. oziralni zaimek, 23. alpinistični odsek, 24. oslovo oglašanje, 26. znak za kemično prvino talij, 27. Estonec, 29. glavno mesto Nepala, kraljevina v Himalajskem gorstvu, 34. del pluga, 36. lokal v Ljubljani; španska reka, 37. reka na severu Urala in kraj v Bajdaraškem zalivu (SSSR), 39. omikanec, razsvetljavec, 42. vrsta kave po brazilskem mestu v državi Sao Paulo, 43. naš uspešni beograjski športnik — tekač, Dane.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
15											
18											
22											
27											
34											
39											
42											

NAVPIČNO: 1. znano belgijsko letovišče in kopališče, 2. nahrbtna torba, telečnjak, 3. filmski komik Oliver Hardy (... in Stanlio), 4. naše ime za francosko reko Loire, 5. Anton Vodnik, 6. nebesno znamenje v zodiaku (za horoskop od 21/2 do 20/3), 7. ime slovenskega gledališkega in filmskega igralca Ulage, 8. znak za kemično prvino erbij, 9. ferialni savez Poljske, 10. npravnost, morala, etika, 11. italijanski policist, kvesturin, 12. tovarna trakov v Ljubljani, 14. topla pijača, 19. pristaniška naprava, kjer popravljajo ali čistijo ladje, 20. ameriška obveščevalna služba (Central Intelligency Agency), 22. egiptovski faraon, ki je zgradil znano piramido, 25. sidro, kotva, 28. kraj za severovzhodni obali otoka Pašmana, nasproti Biograda, 30. grški bog vojne, 31. ime pesnika in kritika Vidmarja, 32. molčanje, 33. ime slovenskega plavalca Vrhovška, 35. nemško meščanski filozof, Georg, 38. srbsko moško ime (Aleksander), 40. vojni odsek, 41. Jože Olaj.

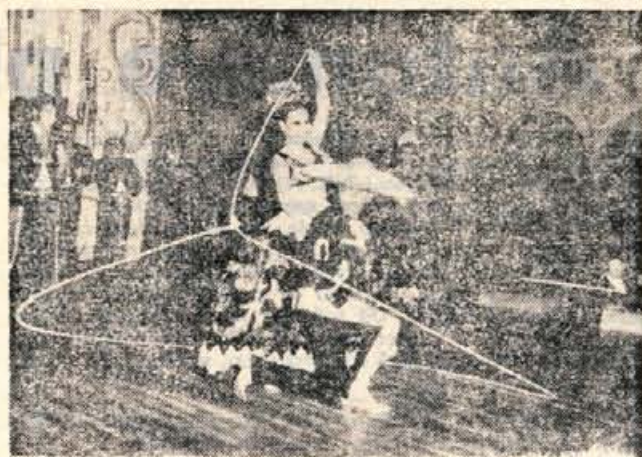
● Rešitev pošljite do četrtega, 16. septembra na naslov: Glas, ● Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka, ● Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

TELEGRAMI

vsa leta preizkušen —
zdaj spet izboljššan
samo novi mixal ima aktivno moč
novi mixal te dni
pri vašem trgovcu
»zlatorog« maribor

loterija

srečke s končnicami	so zadele din
20	30
12150	500
33740	500
43820	1.000
213630	10.000
310900	50.000
41	10
5171	200
68001	1.000
410621	10.000
12	20
03892	500
35492	1.000
039142	10.000
3	6
04653	500
94963	2.000
197753	10.000
329363	10.000
003993	10.000
228003	150.000
04	10
964	100
31444	500
05874	500
510234	10.000
85	10
205	50
21925	500
044835	10.000
6	6
98206	500
50669	1.000
40946	1.000
038916	10.000
711766	10.000
57	19
67	20
85577	500
682657	10.000
761367	10.000
8	6
37778	500
40788	2.000
653838	10.000
169698	10.000
89	10
1779	200
132849	10.000
013909	10.000

Svetovnoznani Mehiški cirkus prvič v Kranju. Po velikem uspehu v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani bo ta znameniti cirkus gostoval tudi v Kranju. Vrhunske artistične točke, ki jih predvaja 200 izbranih artistov in bogata menažerija navdušujejo gledalce širom po svetu. — Mehiški cirkus bo gostoval v Kranju 14. in 15. septembra. Areno bo postavil na Zlatem polju.

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 4 din, špinača 3 do 3,50 din, korenček 2 do 2,50 din, slive 2 do 3 din, jabolka 2 din, limone 6 din, česen 7 do 7,50 din, čebula 2 do 2,80 din, fižol 5 do 6 din, pesa 2 din, kaša 3 din, paradižnik 3 do 4 din, hruške 3 do 3,80 din, breskve 3 do 6 din, smokve 4 do 4,50 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2,80 do 3 din, jajčka 0,75 do 0,80 din, surovo maslo 28 din, smetana 12 do 13 din, orehi 28 do 30 din, klobase 6 din, skuta 7 din, sladko zelje 1,50, kisló zelje 4 din, cvetača 4 do 4,50 din, paprika 3 din, krompir 1 din, grozdje 3 do 4 din, lubenice 1,50 do 2 din.

SOBOTA

KRANJ — Ob 16. uri na stadionu v Stražišču finale meddruštvenih tekem v speedwayu.

Ob 17. uri na stadionu Stanka Mlakarja tekma moške SKL Triglav : Lesonit.

NEDELJA

KRANJ — Ob 10. uri na stadionu Stanka Mlakarja tekma ženske LCRL Sava : Kranjska gora (Grebenc)

Ob 16. uri na stadionu Stanka Mlakarja tekma ZCNL Triglav : Jesenice.

TRŽIČ — ob 10. uri na rokometnem igrišču na Zalem Rovtu tekma moške LCRL Tržič : Kamnik. (Zibret — Jekuš).

KRIZE — Ob 10. uri tekma moške LCRL Krize : Slovnan B (Javornik — Suštaršič).

DUPLJE — Ob 10. uri tekma moške LCRL Duplje : Hrastnik (Kren — Zevnik).

SELCA — Ob 9. uri tekma ženske LCRL Alpes : Kranj (Novak).

Ob 10. uri tekma LCRL Alpes : Cosmos (Kašnar — Jeglič).

PREDDVOR — Ob 10. uri tekma ženske LCRL Preddvor : Smartno (Hvasti).

KAMNIK — Ob 10. uri na rokometnem igrišču osnovne šole Tomo Brejc tekma ženske LCRL Kamnik : Sešir (Jevšnik).

SKOFJA LOKA — Ob 16. uri na nogometnem igrišču v Puštalu tekma ZCNL LTH : Zagorje.

poročili so se

V KRANJU

Robljek Mirko in Markun Jožefa, Robida Anton in Rajšp Olga, Grum Mitja in Vuk Irena, Bukovnik Jožef in Stefe Marinka

V TRŽIČU

Golmajer Anton in Gros Ana

V SKOFJI LOKI

Oblak Anton in Oblak Marija, Jesenko Janez in Frelj Ivanka, Globočnik Janez in Stanonik Silvestra, Kemperle Mihael in Krek Anica

umrli so

V KRANJU

Kozjek Peter, roj. 1908, Hudobivnik Marija, roj. 1887, Hafner Agata, roj. 1889, De Glerija Nada, roj. 1901, Jelenc Frančiška, roj. 1897

V SKOFJI LOKI

Okorn Stanislav, roj. 1923 in Kafol Mihaela, roj. 1908

V TRŽIČU

Solata 4 din, špinača 5 din, korenček 4 din, slive 5 din, jabolka 3 do 4 din, limone 7 din, česen 8 din, čebula 3 din, fižol 4 do 8 din, pesa 3 din, kaša 3,80, paradižnik 5 din, grozdje 5 din, hruške 5 din, ajdova moka 5 din, jajčka 0,75 do 0,80 din, surovo maslo 22 din, smetana 12 din, orehi 30 din, skuta 7,50 din, sladko zelje 3 din, kisló zelje 4 din, cvetača 5 din, paprika 3,20 do 4 din, krompir 1,30 din, breskve 5 din, smokve 5 din.

NA JESENICAH

Solata 4 din, korenček 2,80 din, slive 4,40 din, jabolka 4,20 din, limone 8 do 8,60, česen 8,50, čebula 2,50, fižol 6 din, pesa 1,70 din, kaša 3,70 din, paradižnik 4 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,80 do 0,93 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 31 din, klobase 4,50 din, skuta 7,10 din, sladko zelje 2,20 din, kisló zelje 3,80 din, paprika 2,80 do 3,20 din, krompir 1 do 1,20 din.

Antonove planine

Kadar je v družbi govora o planinah, se oči poročnika Antona Pogačnika, vzornega alpinista in brezkompromisnega starešine, zasvetijo v čudno jasni luči. Njegovo življenje, posvečeno goram in stezam, je podobno napeti zgodbi, katere začetek sega daleč nazaj v otroštvo, ko je, kot deček, zašel v Kranj, hoteč postati mizar. Tu ljudje že od pamtliveka negujejo ljubezen do planin in skalnih vršacev. Mizarski vajenec je kmalu navezal stike z njimi. Planinci so ga brž »okužili« z novo strastjo: z alpinizmom. Od tedaj je Anton Pogačnik neprestano razpet med svojim poklicem in nevarnim konjičkom. Zdaj podleže nemu, zdaj spet drugemu, vendar kaže za oba velik smisel in vztrajnost.

»Ne spominjam se točno, kdaj sem prvič zavil v hrib,« pravi Tone. »Vem samo, da je bil to zame izjemen dogodek. Toda sčasoma je alpinizem prerastel v pravcato obsedenost, v kateri pa ne iščem nobenih posebnih koristi. Omogoča mi le, če lah-

ko tako rečem, potešiti divjo žejo za višinami.«

Ko je leta 1956 Tone končal uk v mizarstvu in ko naj bi postal samostojen obrtnik, se je v njem porodila nenavadna želja. Znanci in prijatelji so bili kar malo presenečeni, kajti fant je čez

noč vzljudil vojaški stan in se vpisal v vojaško-konjeniško šolo v Kikindi. A niti po dveh letih bivanja na vojvodinskih ravninah ga domotožje ni zapustilo.

Kot mlad podoficir je najprej služboval v Jastrebarskem in Smederevski Palanki, da bi potlej nadaljeval šolanje na vojni akademiji v Beogradu. Kasneje ga najdemo v Bohinjski Beli, kjer danes uri mlade vojake-planince; je specialist za tehniko plezanja.

Kmalu po prihodu v Bohinjsko Belo je postal tudi aktivni član planinskega društva Bled in tamkajšnjega konjeniškega kluba. O poročniku Pogačniku pravijo znanci, da je eden najboljših alpinistov daleč naokrog. Postal je vzor številnih generacij vojakov, ki so mu ob odhodu iz JLA na najrazličnejše načine izražali svoje spoštovanje.

»Tovariš poročnik, najlepša hvala. Omogočili ste nam, da danes znamo premagovati stene in da smo vzljubili planine. Vedno se bomo spominjali vaših strokovnih nasvetov,« mu često govori.

»Ne morem si predstavljati življenja brez gora,« zatrjuje Pogačnik. »Postale so del mene samega, del moje eksistence. Ljudje, zlasti tisti iz dolin, mislijo, da je planina človeku sovražna. Očitno nikoľ niso imeli priložnosti občutiti njenih draži in lepote. Povzpeli se na strm vrh, premagati kamniti previš, je užitek brez primere, je dogodek, ki te navda z brezmejno srečo. Ko sem junija 1958 prvič osvojil severno steno Triglava, se mi je zdelo, da cel svet leži pred menoj. Se danes je to moj največji uspeh, kajti pečina, ki jo poznajo in cenijo domačini in tujci, ni mačji kašelj...«

Od leta 1960 poročnik Pogačnik, potem ko nekaj časa ni plezal, sodeluje v mnogih odpravah. Zmeraj bolj je zaljubljen v šiljaste vršace, zanje pa neprestano navdušuje tudi fante okrog sebe. Dobil je že več nagrad in bil dvakrat odlikovan z Redom za vojaške zasluge in z Medaljo za vojaške vrline. Priznanja pričajo, da konjiček našemu sobesedniku ne pomeni le zabave, ampak prerašča v zanj nepogrešljivo dejavnost.

Mladostni polet, notranji nemir in sla po prelestih narave ga neprestano vlečejo v višave, kamor beži, lačen smaragdne modrine neba. Vzpone navadno opravlja po svoje, uporabljajoč čisto posebne metode. Samo izkušeni planinci vedo, kako tvegano je plezanje in koliko hrabrosti ter hladnokrvnosti zahteva stena. Za Antona, ki rad priskoči na pomoč ponesrečenim kolegom — je namreč član Gorske reševalne službe — ni neosvojljivih vrhov. Dragoljub JANOJLIČ

Elektro Kranj

razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih vozil:

1. FIAT — ZASTAVA 615, leto izdelave 1961. Začetna cena je 5500 din.
2. COMBIBUS — TAM 2000 I B, leto izdelave 1967. Začetna cena je 30.000 din.
3. MOTORNO KOLO MOPED T-13, leto izdelave 1961. Začetna cena je 380 din.
4. MOTORNO KOLO MOPED T-13, leto izdelave 1961. Začetna cena je 450 din.
5. TOVORNI AVTO TAM, 3 tone, izdelave 1961. Začetna cena je 16.000 din.

Dražba bo v petek, 17. septembra 1971 ob 10. uri v prostorih avtoparka Elektro Kranj, Cesta Staneta Zagarja 53/a (Prmskovo). Ogljed vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure.

Ponudbe z 10 % pologom začetne cene sprejemamo vsak dan do začetka dražbe.

Kupci so poleg izlicitrane cene zavezani plačati vse stroške v zvezi s prenosom lastništva, vključno prometni davek.

Komisija za prodajo OS

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANIH VOZIL:

1. Osební avto ZASTAVA 750, leto izdelave 1971, z 11.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 13.400 din.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici SAVA, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 15. septembra 1971, do 12. ure.

Zavarovalnica SAVA,
Poslovna enota Kranj

Požarne odškodnine

UPRAVA ZAVAROVALNICE SAVA — PE KRANJ
OBVEŠČA SVOJE ZAVAROVANCE, DA SO BILE
IZPLAČANE NASLEDNJE POŽARNE SKODE:

25. 8. 1971 FRANCU SENKU, Hotemaže 4, p. Predvor, 57.234,20 din za vsa poslopja, gospodarske premičnine, živino in pridelke;
25. 8. 1971 FRANCU GRČU, Sp., Bela 7, p. Predvor, 8400 din za poslopja, gospodarske premičnine in pridelke;
25. 8. 1971 MARJI BOŽIČ, Kafiše 13, p. Železniki, 7667 din za poslopja, stanovanjske premičnine, gosp. premičnine, živino in pridelke;
8. 9. 1971 ANTONU PRISTOVU, Višelnica 3, p. Zg. Gorje, 41.296,20 din za vsa poslopja, stanovanjske in gospodarske premičnine, živino in pridelke;
8. 9. 1971 JANEZU GLASTOVČU, Zg. Brnik 100, p. Cerklje, 43.966,95 din za vsa poslopja, gospodarske premičnine in pridelke;
2. 9. 1971 JOZETU ROGLJU, Sp. Jezersko 16, p. Zg. Jezersko, 92.604,80 din za vsa poslopja, gospodarske premičnine, živino in pridelke.

TELEGRAMI

moč sama ne zadostuje
samo novi mixal ima aktivno moč
novi mixal v treh tednih
pri vašem trgovcu

»zlatorog« maribor

Združeno podjetje

TRANSTURIST

Škofja Loka

sprejme v ekipo za vzdrževanje gostinskih objektov naslednje sodelavce:

električarja

vodovodnega inštalaterja

kurjača centralne kurjave
(kurjenje na tekoča goriva)

mizarja

Pogoji: VK izobrazba ali KV izobrazba z 2 leti prakse na hišnih inštalacijah.

Nastop dela takoj. Osební dohodki po pravilniku.

Kandidati naj vložijo pismene vloge na kadrovsko-socialno službo podjetja Škofja Loka, Titov trg 11 ali pa se osebno zgledajo za podrobne informacije v kadrovski službi.

Rok za prijave je 25. september.

Noč se mu je zdela prav takšna, kakršna je bila tedaj, ko sta se prvič sprehajala ob reki. Hodila sta mirno in šepetala kot nocoj. Besede so jima kar same vzele iz srca, kajti dotlej sta si veliko prikrivala. Bile so sicer nepomembne, toda besede, ki jih je porajalo novo in veliko čustvo.

Kmalu je vse to spremenila vojna. Aleša niti ni preveč presenetila. Tudi Martina je kazala, da razume vsaj večino tega, kar ji je tolikokrat in tako vneto razlagal Aleš. In potem je zvedela, da je kmalu po okupaciji navezal stike s prvimi »gošarji«. Vselej je občudujoče govoril o teh prvih upornikih, ki se jim je kmalu tudi sam pridružil.

— Poglej, se je ogreval za rdečo armado, — čeravno je Hitler videti tako močan in nasilen, ne more biti dolgo. Zapomni si tole: kar se zdaj godi, je začetek njegovega konca! Rdeča armada ga bo kmalu strla!

Martini so bile neznansko všeč njegova go-rečnost, prepričanost in prepričljivost. Nekaj tega se je oprijelo tudi nje, slepili pa sta jo nemška moč in oblast, da ni mogla razumeti vsega. Pritrjevala mu je predvsem iz nagnjenosti. O razvoju družbe, o premikih in napredku ter silah, ki to zavirajo, ji je govoril že pred vojno. Večkrat ji je napovedoval: ko bo čas dozorel, se bomo udarili in obračunali z gospodo, zjutraj pa bo oblast v naših rokah!

Po nekaj mesecih skrivnostnega partizanstva, ko je bila zemlja tu in tam že oblita s krvjo, in

Torej ji je brat mešal glavo. Kod je hodil do slej in kaj je delal? Aleš je računl, da je morda njihov človek.

— Skoraj moj oče bi bil lahko, je rekla. Dvajset let starejši od mene. Več ko deset let je bil po svetu. Iz prvega maminega zakona je ...

Aleš se v svojih željah glede Filipa ni bil razočaral. Kmalu sta sodelovala. In ni bilo težko uganiti, da je Filip izredno bister, predvsem izkušen možak, ki se mu posreči vse, česar se loti. Kadar koli se mu je Aleš čudil, je Filip vedno ponavljal:

— Dosti sem skusil. Zivljenje me je izučilo ...

Aleš je zdaj zavil okoli vasi in se bližal novi Filipovi hiši. Spet je bil bliže naselju, bliže nevarnosti. Njegove oči so bile že tako vajene teme, da bi mu le težko ušel kak premik. Kot netopir je čutil predmete, ki se jim je bližal. Največ jih pade blizu doma, kjer se čutijo najbolj varne, je pomislil. In večina je na tihem res že na njihovi strani, posamezniki pa še vedno delajo škodo. Prodali bi te za kupček denarja.

Ta ugotovitev je izzvala misel na lepake z njegovo sliko in razpisano nagrado.

Lahko bi bil bogat. Samo prodam se, se je posmešnil sam sebi. Tak kup denarja! Le zakaj pogoltneti ne sežejo po njem? Se nas res tako boje? Če sem toliko vreden, potem je naše gibanje pravo. In če bi me lahko ujeli, zakaj potem razkazujejo svojo slabost? Prisojajo mi več, kot zmorem!

Ko je Aleš stopil med stene napol zgrajene hiše, ga je iz kota že pozdravilo pritajeno Filipovo sikanje. Močan stisk roke, in že sta se stisnila k tlom. Vse je teklo tiho in uglajeno, kakor že večkrat. Nahrbtnik na tleh je bil nabasan s cigaretami in z drugimi, za partizane izredno pomembnimi drobnarijami. Aleš je zažarel od zadovoljstva. Ker je bil sam strasten kadilec, je vedel, kako je tovarišem od pogosti cigaretni suši. In kazalo je, da so to razumeli vsi z Martino vred.

— To je več vredno, kakor bi pripeljal voz mesa. Vol sam pride do taborišča.

— Ni veliko, a zbral sem, kolikor se je dalo, se je Filip branil hvale.

— Sicer je pa z nami vsa dolina. No, skoraj vsa, se je popravil.

— To je že res; a čim več jih je na naši strani, več je aretacij.

— Tudi to drži, toda brez tega ne gre. Ljudje bi morali biti previdnejši.

— Morda je pa kdo kaj izčeval kar tako, po neumnosti? je tipal Aleš.

— Tega ne vem, a lahko bi se tudi od mene kdo česa naučil.

— Kako misliš?

— Kot bi ne vedel, da sem že nekaj mesecev prijavljen med bolniki. To je neke vrste sabotaža. Delam za vas, na zunaj pa gradim hišo!

Filip je bil izredno koristen člen nevidne verige zaupnikov v dolini. Znal je nevsiljivo in preudarno živeti in najti stike z vrstniki, med katerimi so bili tudi trgovci in večji kmetje. Znal je navezovati prijateljstva in pri vidnejših ljudeh vzbujati zaupanje. Tudi drznosti mu ni manjkalo, saj je to že večkrat dokazal. Nekaj pomislekov o njem in o njegovih pretoklosti je Aleš res imel, toda dejanja — poročila in zbiranje hrane — so odtehtala vse. In ne da bi se Aleš zavedal, je bila Filipova iznajdljivost več vredna tudi zato, ker je bil Martinin brat. Morda mu bo prav in pomagati najti pravo sled!

— Da, da to ni neumno, je rekel in ogledoval nahrbtnik. — A ne gre samo za hrano. Kaj bo, če ne bomo odkrili izdajalca!

— Si prepričan, da gre za kaj takega?

Filip se je vprašujoče zazrl v Alešev obraz, kot bi se bal, da mu bo obveščevalce sporočil, naj se umakne tudi on, a zaradi teme ni mogel videti njegovih oči.

— Misliš ti drugače? Zakaj potem aretacije?

— Kako naj mislim drugače. Prav jaz sem vas vedno opozarjal na previdnost. Ljudje so se zaradi nemške moči zbal. Strah spremeni marsikoga.

— Prej si zatrjeval, da je vse z nami?

Filip je mirno odgovoril:

— To trdim še zdaj. Govorim le o tistih, ki so zaprti ali pa so javno ali prikrito na nasprotni strani.

— Ali o tem kaj več veš?

— Če bi vedel? Pomeniti se moraval A raje sédiva, laže bova govorila.

Medtem je Filip že sedel na debel tram, kamor je prisedel tudi Aleš, zdaj še bolj radoveden in prepričan, da mu ima Filip povedati nekaj novega.

— Nekaj ti leži na srcu, kaj?

Filip je prikimal:

— Vse kaže, da imaš o izdajalcu prav. Le kako se je hudič vrnil med nas. Ne gre pa mi v glavo, da puste pri miru mene, Martino in še koga.

Aleš je že hotel reči, da je tudi on že premišljaval o tem, pa se je premislil. Morda mu bo Filip pokazal novo sled.

— In kaj misliš ti o tem?

— Kakorkoli razmišljam, ne odvijem klobčiča. Le to si lahko mislim, da vsak trenutek utegnejo prijeti tudi mene.

— Se samo bojiš ali kaj veš?

— Kako me je strah, že veš, kaže pa, da bodo spet zaprti nekaj ljudi. Ugibam, če bi se umaknil?

Prej Martina, zdaj Filip. Kar z menoj! Kdo bo pa v dolini prepričeval, zbiral in spodbujal ljudi, če bodo šli v gmajno ravno taki, je obšlo Aleša. In napoved, da groze nove aretacije, je bila presenetljiva, vendar v tej zmedri razumljiva. Dotlej so bila Filipova poročila skoraj vedno prava. Vendar mu je ob tem šinilo nekaj v glavo. Zato je zadržano vprašal:

ivan jan • mrtvi ne lažejo 2

nekaj mesecih vojske z Rusijo, vsega tega venčarje še ni bilo konec. V njej sta zmagala dvom in negotovost. Vse je šlo drugače, kot ji je rekel Aleš. In ko ji je nekega večera zanesljivo napovedal, da bodo Rusi zdaj zmagali, mu je edal, kot bi bil on vsega kriv:

— Kako boste zmagali? Ta peščica gošarjev? Če pa boste zmagali, zame ne boš imel več časa. Kaj te poznam. Najbrž pa boš prej padel, ker kako tiščiš z glavo skozi zid!

Alešu je zastal korak.

— Glej, glej! Cel govor. Res ni natanko tako, kot smo pričakovali. Kaj pa Hitlerjeve napovedi? Obnjanje o tem, da bo Rusija njegova v nekaj mesecih?

— Hotela sem ti le reči, da se stvari drugače kažejo, kot si mi govoril!

V ušesih mu je neprenehoma zvenelo: Če pa boste zmagali? Več časa? Padel? Od kod to? Ali tore človek brez upanja, zaupanja in vere sploh kaj tvegati in žrtvovati? In tudi ne spremeniti, ne izgubiti in ne dobiti!

Tudi na to Martina ni molčala:

— Kakšna modrost pa je potrebna za kaj takega? Mar ima kdo, ki se ukvarja s politiko kaj ti, kaj časa za svoje?

Tisti večer bi se sprla, če ne bi sprožila vsem prepričevanja in oživljanja vsega, kar se je naučil in prebral. Skušal si je pomagati z dokazi, čeprav je večkrat zašel v nasprotja, je bil prepričljivejši kakor kdaj prej.

Iz njega je bruhalo sovraštvo do fašizma, nacija in uničevanja in se prelivalo v želje po svobodi, ohranitvi domačega jezika in domovine, ki so jo pregazili sovražnikovi škornji.

S svojo zanesenostjo jo je potegnili za seboj, prisilili k razmišljanju.

Vojna se je zavlekla dalj, kot so govorili in kakorkoli sta hotela ohraniti svoj svet tudi v njem času lep in topel, bolj ju je odrivala stran. Pogosto pa je prišlo vmes še kaj, takega, čemer se nista mogla sporazumeti. Aleš je zahteval, da govori zadnje čase prepartmetno in da ne vse preveč pomislekov. Tega je ni učil. Povejala mu je, da tudi s Filipom govorita o vojski spremembah, ki jih ta prinaša. Opozarjal jo je na previdnost in na to, kako velikansko moč imajo Nemci v svojih rokah.

Vendar mu je takoj nato v ušesih spet zazvenelo Martinino svarilo. Vsilili se mu je občutek, da hodi med nevidno spletenimi nitmi in da se že prihodnji trenutek lahko zaplete vanje. Po hrbtu ga je mrazilo, vendar le za hip in že se je zalotil, kako si dopoveduje, da se bo s podvojenjo možjo oprijel dela, da bi odkril izdajalca. Morda celo skupino škodljivcev.

Medtem se je približal kraju, kjer naj bi ga čakal Filip. Ker je bila vojska, je Filip težko zbiral gradivo za hišo. Kot je pripovedoval, ga je moral vlačiti z vseh strani. To pa mu je prišlo kar prav, da se je lahko vsepovsod shajal z ljudmi.

Tako je zavajal Nemce, sicer pa kako naj bi gestapo mislil, da dela za partizane človek, ki si gradi hišo in mu drugega ni mar. On in Golob sta največ naredila za njih, a sta bila kljub številnim aretacijam še vedno doma.

Le zakaj pobira gestapo pripadnike, do pravega vodstva pa se še ni dokopal, je rojilo Alešu po glavi, ko je hitel na gradbišče. V mislih je spet premleval vse, ki bi mogli povedati kaj več in tehtal vsakega posebej, njihove družine in brskal za mnenji, ki si jih je bil nekoč ustvaril o njih.

Golob je premožen in varčen kmet, ki visi na vsaki krpi zemlje. Če ga je gestapo izvohal, ga bodo zaradi imetja in družine trdo priškrnili. Neke njegova sorodnica menda živi na Dunaju. Pred vojno je skoraj vsako poletje prihajala k njemu. Tudi nemščino lomi za silo. Veliko bi lahko povedal tudi Filip, ki je delal v neki zagrebški tovarni. Vedno je bil med tistimi, ki so mešali štrne tovarnarjem, in bil zaradi tega večkrat tudi ob službo. Nazadnje mu ni kazalo drugega, posebno še zaradi ženske smrti in vojne, ko da se je vrnil v domači kraj. Hudo mu je bilo le za otroki, ki jih je pustil pri ženini sestri na Hrvaškem. Nerodno in nevarno je zaradi obiskov, čeprav ima nekakšne dovolilnice. Od kod? Toda Filip preveč ve o delavskih zadevah, preveč trdega je skusil, da bi mogel biti na drugi strani!

Filipa hvali tudi terence Gorski, ki je že spoznal gestapovsko mrežo in zasliševanje. Sicer je pa Filip storil že toliko za partizane, da ne more nazaj. Vsak izmed njih je bil lahko krivec in nihče. Ko je že mislil, da je ujel pravega, mu je nov val sumničevja nenadoma odkril drugega. Bila je tu še vrsta zaupnikov. Med njimi ni mogel biti nihče. Morda za njihovo delo ve kdo izmed njegovih svojcev ali kak sosed, ki je kdaj ujel kako besedo ali pomenljiv pogled?

Vsi ga imamo radi

»Moje hčere so bile že velike, ko sem šla po Tinčeta. Sosedka ga je hotela vzeti, a se je premislila. Pa sem šla jaz ponj. Drobčen je bil, komaj tri mesece star, umazan in oblečen v cunj. Hčere niso bile prav nič zadovoljne. Ko bi bil čist in lepo oblečen, bi ga rade imele. »Kar nazaj ga nesi!«, je rekla starejša. Umila sem ga in oblekla. Ni bilo dolgo, ko so ga vzljubile tudi hčere. Ko je nekoč moral v bolnišnico, so vse jokale, tako so se bale zanj, je z glasom, polnim topline pripovedovala Tina Zagar iz Šutne pri Zabnici.

Dvainsedemdesetletna žena, ki ima že kar velike vnuke, s toploto in z ljubeznijo, ki jo zmore le mati, skrbi za fanta, Tinčeta, ki mu njegova mati ni mogla nuditi doma.

»Veliko je bil bolan. Vse otroške bolezni je prebolel. Koliko noči sem prebedela ob njem. Morda ga imam zato še rajši, nadaljuje Tinčeta mama. »No pa je zrasel. Štirinajst let je že star. Ni več tako ubogljiv, a to prinesajo leta. Če bi bil preveč poslušen tudi ne bi bilo dobro. Ako mu kdo pravi, da bo moral drugam, ker sem že stara in lahko zbolim, mu je hudo. Bom pa jaz delal namesto tebe, pra-

vi. Ni slab moj Tinče. V šoli je vedno odličnjak. Morda bo še kaj študiral. Med počitnicami se je zaposlil v Iskri.»

Ura se je bližala poltretji popoldne in Grohar Valentin-Tinče se je vrnil z dela.

»Mama, lačen!«, so bile prve besede, ki jih je spregovoril, ko je stopil v kuhinjo. Kljub temu smo ga zadržali za nekaj minut.

»Končal sem sedem razredov osnovne šole v Stražišču. Učenje mi ne dela težav. Sodeloval sem tudi na tekmovanju kranjskih matematikov. Sicer nisem bil med prvimi, med zadnjimi pa tudi ne. V prostem času rad igram rokomet in sem član športnega društva v Zabnici. Ta mesec sem se zaposlil v Iskri. Delam v ATN. Zelo rad bi namreč kupil pony ekspres. Zato bom zaslužek takoj naložil v banko.»

»Ker si dober učenec, bi lahko šolanje nadaljeval. Se boš vpisal v srednjo šolo?»

»Rad bi se. Pri socialni službi občine Skofja Loka so mi že obljubili denarno pomoč. Če bodo obljubo držali, bom lahko postal dijak srednjetehtnične šole ali gimnazije. Povsem se še nisem odločil. Imam še leto dni časa za premislek.»

»Boš še ostal v Šutni?»

»Najraje. In tudi bom, če bo mama zdrava. Rad sem

tu. Ne le z mamom, tudi z atom se dobro razumeva.»

»Se preveč!« je dodala mama. »Če ga kaj kregam, se ata takoj potegne zanj. Pa kaj. Moški zmerom vkup drže.»

Štirim hčeram je dala Tina Zagar življenje. Ko so odrasle, je postala mati še sinu Tinčetu.

L. Bogataj

Stane Tavčar spet na pot

Z mopedom v Izrael

Znani kranjski »svetovni popotnik« Stane Tavčar se spet odpravlja na pot. Avanturistični turneji »z mopedom v Saharo« bo dodal novo — odločil se je, da bo z mopedom prepotoval Izrael in Sinajski polotok. Na pot bo krenil danes, v soboto, 11. septembra, ob 10. uri izpred Delavskega doma v Kranju.

Našli smo ga sredi skrbnih priprav in nam je medtem, ko je natovarjal svojega »konjiča« takole povedal:

»Zilica mi ne da miru — dolgo časa sem premišljeval, kam bi lahko še potoval. Oči so mi obstale na ozkem pasu Vzhodnega Sredozemlja — Izraelu, edinj deželi ob Sredozemskem morju, katere

Ni še dolgo tega, ko smo poročali o najnižjih in najvišjih osebnih dohodkih v kamniški občini. Neznanci so ta članek nalepili na razglasno desko v tovarni Stol na Duplici. Res je, da ljudje niso kazali na najvišje, temveč na najnižje osebnih dohodke. Znano je stališče sindikata, naj se odpravijo vsa delovna mesta, kjer ni moč zaslužiti več kot tisoč din na mesec.

So primeri, ko ljudje neupravičeno kažejo na visoke osebne dohodke strokovnjakov, direktorjev ipd. Čeprav so med njimi tudi posamezniki, ki glede na poslovni uspeh podjetja res ne zaslužijo tako visokih osebnih dohodkov.

Toda kaj je pol milijona mesečne plače za direktorja, ki izgoreva za svoje podjetje? Ogledimo si ga v drugačni luči. Letos je neka beograjska tovarna gramofonskih plošč najproduktivnejšemu skladatelju Boržu Novkoviču za podpis pogodbe ponudila, reči in piši, nič manj kot 30 milijonov starih dinarjev. Če bi to zapisal v novih dinarjih verjetno ne bi pomislili, da je beseda res o novih dinarjih.

Meho Puzić je za dve pesmi (Moj brat v tujini in O mama, mama) dobil 100.000 (novih) din. In to samo za pogodbo, da so te pesmi posneli na plošče.

Znana pevca Mišo Kovač in Vice Vukov za sodelovanje samo na enem koncertu od večera pa do polnoči zaslužita po 5000 din, medtem ko Ivo Robić še vedno za vsak nastop dobi po 6000 din. Pevci torej en večer zaslužijo toliko, kolikor direktor srednje velike tovarne na mesec.

Kaj hočemo? Zlati glas je res zlat.

J. V.

Življenje in delo na hribovskih kmetijah
(14)

Prah kot lepotilno sredstvo

Ko smo včasih mlatili, nas je bilo na podu šest za delo. Dokler je bil še gepelj, je moral eden poganjati konja, ena je bila na vozu, da je odvezovala snope in jih metala na mizo pred boben mlatilnice, kjer je stal gospodar in basal snopje v boben. Eden je bil na koncu, da je pobiral slamo in jo metal čez steno, eden je odgrebal z grabljami zrnje, ki je letelo izpod rete s plevami vred. Eden ali dva sta morala biti na slami, katero sta sproti basala v podstrešje na hlevu, da je zavzela čim manj prostora.

Snopje za mlatev so nakladali na voz drugače kot na njivi. Najprej so ga metali v lojtrnice, nato pa na široko in križem; kjer je bila prva vrsta počez čez voz, je bila druga podolgem in obratno — približno tako, kot se skladajo klasterska drva. Naložili so zelo širok voz, saj so dali na enega cel štant žita. Na pod so ga odpeljali kar samotraž, saj je kozolec skoraj povsod nekoliko višje kot hlev, zato ni bilo treba za tako kratko pot napregati konja.

Praden smo mlatili pšenico, smo morali vse stroje dobro očistiti, da ni prišel

vmes kak ječmen. Ko je bila pšenica omlatena, smo jo vneli na »viunko« (vejalniku). Ta je bil še popolnoma lesen in je ropotal kot velikonočna raglja. Eden je s »četnico« (posodo za četrt mernika) nosil žito v odprtino na vrhu vejalnika, drugi je gonil z vinto velike lopute, s katerimi so delali veter, da so pleva letele daleč proč. Tretji je na dnu stroja odgrebal čisto žito. Na eni strani je letelo ven slabše žito in semena pleva. Ko je žito odgrebal, ga je sproti z vejalnico (viunko) kidal v mernik. Tega je eden izpraznjeval v vreče in jih sproti odnašal v

kaščo, kjer je žito stresel v veliko pregrado.

(Beseda »vevnica« je tudi še iz časov, ko so veli še ročno, na vetru, in sicer tako, da so žito metali v zrak in je veter odnašal pleva. To je pravzaprav lesena, izdolbena lopata. Podobne, a manjše so imeli za moko.)

Tisti, ki je nosil žito v kaščo, je tudi štel, koliko mernikov je že znosil. Vsakič, ko je prinesel, je naredil dve črtici, kar je pomenilo dva mernika; toliko žita je namreč nesel naenkrat v vreči. Velike pregrade so narejene v enem kosu čez celo kaščo in imajo pregrajene dele za vsako vrsto žita posebej; vsi ti deli so odkriti, da je bolj zračno. Od tod tudi ime pregrada. To so že zelo stare stvari, še iz prejšnjih stoletij.

Ko smo omlatili in pospravili pšenico, je prišla na vrsto sorščica, potem pa še rž, pozneje pa jari ječmen. Ječmen, tako ozimni kot jari, je treba pred vejanjem še »ošteklati«. To se naredi tako, da zrnje s plevami vred spustijo še enkrat skozi boben mlatilnice; pri tem se polomi vse rese, ki jih ima ječmen zelo veliko. Pri tem delu se je še posebno grdo kadilo, posebno, če je bil ječmen

sentjav. Bili smo vsi črni kot dimnikarji, vendar na srečo to delo ni dolgo trajalo. Zelo se je kadilo tudi pri mlatvi semenske detelje, vendar tak prah ni tako škodljiv kot tovarniški. Nekoč je neki kmet celo »ugotovilo«, da je prah od semenske detelje odlično lepotilno sredstvo. Rekel je, da samo zato seje to deteljo, ker so njegove dekline potem tako lepe, ko se umijejo. Najlepše med mlatvo je bilo to, da prav takrat zorijo rumene slive, ki so rasle povsod okrog hleva; z njimi smo si odlično čistili zakajena grla.

Omenila bi še nekdanje stare mere. Mernik je lesena, iz močnih hrastovih dog narejena posoda, ki ima ob straneh vodoravne železne držaje. Polovica je pol mernika, ki je narejen prav tako, četrtica pa ima le en lesen držaj, tako kot golida za napajanje telet. Polič je bila stara pločevinasta mera; drži malo manj kot liter in pol. Maselec je tudi pločevinasta mera za približno tričetrt litra. Stari ljudje so se na te mere zelo dobro razumeli in so se jezili, ko so vpeljali nove. Znana je naslednja pesmica: »Spet so zmisli novga vraga, nova mera, nova vaga, liter, meter, kilogram, jaz tega vraga ne poznam...« Z masecem smo včasih dajali

revežem vbogajme, pšeno in ješprenj, moko pa smo jim dajali le z velnico.

Če smo želeli pri mlatvi dobiti slamo za škopnike, je bilo treba zavezan snop vtakniti v boben samo toliko, da se je omlatilo klasje. Potem smo take snope cele metali na kup, nato pa so potegnili ven lepšo in dolgo slamo, ki so jo potem prirezali na škoporezni trugi. Iz take slame so naredili ogromne snope, ki so jih prevezovali z dvema pasovima in močne posukane slame. Take snope so potem še močno poškopali ob tla poda, da je bila zadnja stran popolnoma ravna.

Marija Frlic

(Prihodnjič naprej)

Gorenjski kraji in ljudje

Spomini na počitnice

Naučil sem se plavati

Bil sem na morju. Ze več dni sem se učil plavati. Ni sem se upal spustiti. Toda enkrat sem se opogumil in spustil sem se. Vedno več zamahov sem naredil. Vedno dlje sem plaval. Poskušal sem plavati tudi pod vodo. A

dolgo nisem zdržal. Zmanjkalo mi je zraka, pa tudi bal sem se. Voda mi je bila le do pasu. Bil pa sem vesel, da sem vsaj vzdržal na vodni gladini.

Aleš Zontar, 4. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka

Papagaj

Bil je prekrasen dan. Stala sem na dvorišču. Čez nekaj časa zaslišim glas: »Papagaj!« Stečem za hišo. Ze so ga lovili. Kmalu je bil v dečkovi roki lep rumen papagajček. Nesel ga je pokazat staršem. Stopil je korak naprej in že je: »Fr, fr, fr.« odletel. Dolgo smo gledali za njim. Dečku je pritekla solza. Tudi jaz sem bila žalostna, kajti papagaja ni bilo kar tako izgubiti.

Poldj Pintar, 4. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka

Košnja

Bil je lep sončen dan. Sonce je ravno vstajalo izza hriba. Oče, brat in jaz smo se pripravljali na košnjo. Oče je vzel koso, midva z bratom pa majhne lesene vile. Nato smo se po ozki stezi odpravili na travnik. Z veseljem smo lotili dela. Ko je bilo delo skoraj končano, nam je stara mama prinesla malico. Z velikim tekom smo jo pojedli. Ostalo je le nekaj kruha. Nato smo odšli domov in se veselo pogovarjali, čeprav smo bili zelo utrujeni.

Jožica Erbida, 4. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka

Krava

Odšli smo v Prekmurje na počitnice k stricu. Lepo so nas sprejeli. Oče nas je hotel slikati: Anico, Toneta, Kristino, mene, sestro, brata, strica in teto in tudi kravo. Pripekljali so kravo. Meni in bratranču je stric dejal, da naj bi se slikala na kravi. Mene je nanjo dal stric, bratranec pa je sam zlezel. Vendar sem se bala. Govorila sem, da bom padla. In res. Krava se se je premaknila. Oba sva padla. Drugi so se smejali, jaz pa jokala. Zelo me je bolela roka. Odšla sem v hišo in malo poležala. Roka pa me je kmalu nehala boleti.

Janka Bradeško, 4. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka

Usekal sem se

Sonce je pripekalo. Bil sem len. Moral bi v kuhinjo po nož, da bi prerezal vrstico. Sel sem v drvarnico, ker je bilo bližje in presekal vrh. Spodrsnilo mi je in sem udaril po prstu. K sreči ni bilo hudega. Odsekal sem le konček prsta. K doktorju pa nisem šel. Zdad se ne upam več igrati s sekuro.

Marjan Rztresen, 4. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka

Šenčur — moj dom

Moj domači kraj se imenuje Šenčur. To je prijetna vas.

Vso vas objameš z enim samim pogledom, če stojiš na kakšnem gričku ali se nahajaš v kaki mogočni visoki zgradbi. Cesta je videti, kot bi se skozi vas vlekla dolga temna kača s svojimi majmi kačicami, ki se plazijo na vse strani. Na obeh straneh ceste stojijo skoraj samozavestno stare stavbe. Med hišami se bohotijo sadovnjaki, v krošnjah dreves pa je pravi ptičji raj. Neumorne čebele — te čudovite živalice — pa nabirajo med in obenem oprasujejo rožne cvetove. Najlepše je spomladi, ko drevesa zacvetijo in takrat je vsak sadovnjak prepojen z mnogimi vonji. Pa tudi poleti, jeseni in v mrzli zimi je privlačno. Vsak letni čas nam prinese svoje lepote. Na sredi vasi pa visijo napisni na stavbah: trgovina, pe-

karna, mesarija in več kot dovolj gostiln.

Sredi tega vrveža pa stoji moj dom, malo odmaknjen od prometa. V senci dreves počiva bela enonadstropna hiša. Okrog hiše se razprostira lep cvetlični vrt. Od spomladi pa do jeseni cvetijo dišeče cvetice od tulipanov, vrtnic do malih drobnih cvetic. Pravo veselje pa je, ko ob jutranjem svitu zaslišiš melodičen koncert. To je

koncert, ki se sliši iz ptičjih grl. Na sredi vrta pa stoji hišica na skalah. Tam je majhen bazen poln zlatih ribic, ki se veselijo svojega življenja.

Torej, naj bo pomlad, poletje, jesen, zima, naša vas je vedno lepa. Rada jo imam, saj to je moj rojstni kraj.

Tadeja Prestor, 6. b r.
osn. šole Stanka Mlakarja,
Šenčur

Na potepu

Lepo nedeljsko popoldne. Travniki in gozd sta bila zelena in obsijana od toplega sonca, ki se je zlatilo prav nad sosedovo hišo. V tej lepi hišici je stanoval Jure s svojo mamico. Njegov očka je bil na delu v tujini. Mali navihaneček je dan takole preživel:

Najprej se je v hiši igral in bil dobre volje, ker bo mamica kmalu odšla. Potem se bo zanj začelo res lepo življenje. Preden se je odpravila na avtobus, je naročila mama Juretu: »Sinko, ostani doma! Na dvorišču se igraj in žogaš se tudi lahko. Če boš priden, ti iz mesta prinesem bonbone. Jój, še nalogo moraš napisati! Pa kar hitro!« Jure je gledal izpod čela, glasno obljubljal, da bo storil vse to, na tihem pa mislil samo na potep.

Vrata za mamo so se zaprla. Fantiček je veselo vzklikal: »Pa sem svoboden kot ptiček na veji.« Hitro je stekel v gozd. Najprej je srečal sosedovo muco. Pozdravil jo je: »Dober dan vam želim, prežlahтна gospa! Bi radi mleka? Kar za menoj!« Mucca pa je zamijavkala in odšla svojo pot. Jureta je ujezilo, da ni šla za njim, zato jo je ujel za rep, odlomil šibo in jo privezal za mačkin rep. Ubožica je potem vlačila šibo za seboj. Sel je naprej. Pod visoko smreko je zagledal družinico jurčkov. »Zdravo, bratci! Vi ste jurčki, jaz sem Jurij,« jih je pozdravil in brenil vanje z nogo. Hitel je po gozdni poti in si žvižgal. Na drevesu je zagledal veverico. Vedel je, da je dober plezalec, zato je urno splezal za njo. Veverica pa ga ni čakala. Skočila je na sosednje drevo, fant pa za njo. Skočil je premalo, zato je telebnil v mlako ob drevesu. Spotoma si je še strgal nove hlače. Iz mlake se je skobacal ves moker. Jokaje je odhitel domov. Doma ga je pričakala mama s palico v roki.

Gotovo boste ugabili, kako sta se pomenila. Jaz vem že to, da sem slišala iz sosednje hiše strašanski jok in da je bil Jure drugega dne v šoli brez domače naloge. Imeli smo spis. In ko je navihaneček povedal, zakaj ga ni napisal, je tovarišica rekla, da nje-

govo pripovedovanje zadošča za domačo nalogo in mu ni dala enojke.

Božena Luskovec, 5. a r.
osn. šole Stanka Mlakarja,
Šenčur

Knjiga - moj svet

Dež. Kamor pogledaš sami sivi oblaki, težke kaplje... Dolgočasje... Kako pust dan. Počasi stopam po sobi, kdaj pa kdaj se ozrem skozi okno. Leno obračam oči. Tema. Kako dolgočasni sivi odtenki. Zdad pa mi pogled obvisi na knjižni polici. Iznad mogočnih knjig se dviga debela plast prahu. Prsti se potopijo v rahel zid... Pogledam jih. Pogledam tudi hlače. Na njih se sveti pet prašnih prstov. Z zanimanjem vzamem knjigo in jo položim na tla. Odpiram list za listom.

Prva svetovna vojna... Druga svetovna vojna. Napad na... »Dovolj!« Jezno zaprem knjigo. Povsod same vojne, povsod grme topovi...

Usta se mi raztegnejo. »Aha!« Hitro skočim, odprem vrata, po stopnicah na podstrežje. »Kako lepo je tukaj. In tam v kotu stoji skrinja, ujeta v pajkove mreže. Vzdignem pokrov in ga tresknem nazaj. Močno je zaropotalo. Kot bi se z vseh kotov usuli strahovi, grozne pošasti... A strahov ni nikjer, vse je spet tiho, samo v skrinji se skriva kopica zaprašenih knjig.

Ze listam po njih: Slišal se je strel. Na cesto so drli ljudje. Neznani tip je skočil na konja in odpeketal.

Požiram črko za črko, besedo za besedo, odstavke in liste... In spet streljanje, kavboji in Indijanci in... »To je vsebina, to je življenje, ha! O, kako rada bi živel takrat.« Knjiga mi drsi iz rok, jaz pa sem še vedno med kavboji in Indijanci in... V novem svetu. V svetu junakov.

Ela Lorenčič,
8. a r. osn. šole Križe

Bolnica Franja

Partizanska bolnica Franja leži v velikem kanjonu. V naselju je 19 objektov. Ima svojo električno, rentgen in številna skrišišča za ranjence. Bila je že večkrat napadena, vendar je sovražnik ni mogel uničiti. Hkrati se je v njej zdravilo 108 ranjencev. Iz nje pa so pošiljali kirurške ekipe v kraje, kjer so pričakovali hujše borbe. Poleg so bili tudi zdravniki. V bolnici Franja so imeli tudi invalidski dom. Ta bolnica se je imenovala po zdravnici Franji. Franja je njeno partizansko ime.

Izlet, na katerem sem poleg drugih lepot Soške doline spoznal v Cerkljanskem hribovju tudi bolnico Franjo, mi je bil zelo všeč.

Dušan Janežič,
4. r. osn. šole Matija
Valjavac,
Preddvor

Topi koraki z vso težo stopajo na stezo in rušijo domove mravelj in žuželk. Topi koraki mene in sence, moje sence.

Res ni nikogar, ki bi mi povedal, kdo sem in kakšna sem. Vem, nekoga imam v sebi in je del mene, samo nikoli ni odkrit, nikoli mi ne pove vsega. Tolaži me, da sem taka, kakršni so pač drugi. Tolaži me. A ne vidim in samo slišim ga, včasih vznemirjen... a...

Moja senca

V zrcalu vidim sebe, nič posebnega. Morda... Ne. Ničesar ne vidim. Samo čisto navadnega človeka.

Topi koraki z vso težo stopajo na stezo in rušijo domove mravelj in žuželk. Topi koraki mene in moje sence.

Sonce? V senci vidim sebe! Črna, dolga senca me spremlja. »Ne ravnaš prav!« mi bobni ob stene telesa in se počasi razliva.

»Tudi ti delaš tako kot jaz!« izdavam, dvignem roko, da bi jo pregnal, tudi ona dvigne roko, stečem, steče za mano z dolgimi koraki kot jaz.

»Se boš pač morala navaditi, da boš delala tako kot vsi, preveč, TAKA si!« Ozrem se v senco, ona se ozre vame. Razločno vidim njen obraz, smehlja se mi. Na glavo moje sence sede list. »Dol!« zavpijem, »dol z moje sence!« Stečem naprej, spet sva sami.

»Zdad vidiš, kdo si!«
»Vidim, končno vidim, kdo sem jaz. Škoda.«

Počasi in dolgo sedam. »Škoda. Mislila sem, da to nisem jaz, pa sem vendarle.« Počasi in dolgo seda. »Vedela sem, da si to ti, pa sem se vendarle tolažila. Škoda. Zelo mi je žal, veš!«

»Z menoj si, veselo skoči z menoj, škoda da sem to jaz, bodiva dve, lažje nama bo, veš!«

Martina Zaplotnik, 8. a r. osn. šole
Križe

S SOLSKIH
KLOPI

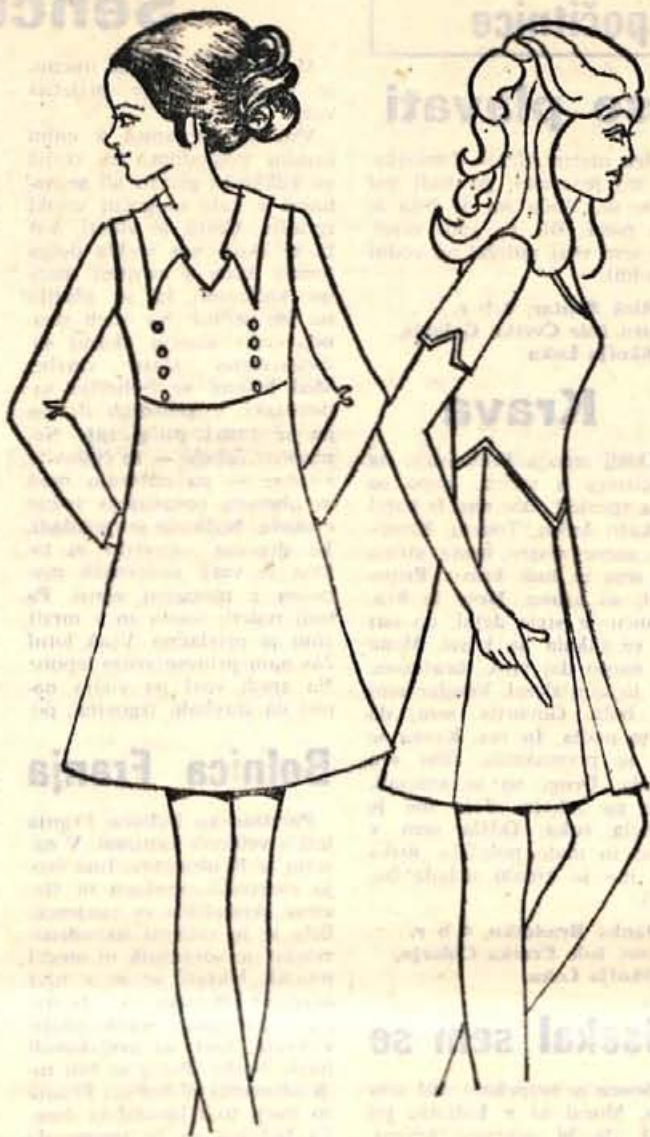
MARTA
odgovarja

Nina iz Radovljice — Imam velik kos diolena, iz katerega bi rada imela obleko z dolgimi rokavi. Blago je svetlo rjave barve. Prosim, svetujte mi model v mini dol-

žini. — V dar sem dobila tudi diolen loft svetlo modre barve. Rada bi obleko mini dolžine in s kratkimi rokavi. — Stara sem 16, let, visoka 170 cm, in teška 57 kg.

Marta — Leva obleka z dolgimi rokavi ima koničast izrez, z večjim nekoliko pokončnim ovratnikom. Malo nad pasom je obleka rezana. Končuje se zvončasto, zapenja pa ob strani z zadrگو.

Desna obleka ima prav tako koničast izrez. Zapenja se na hrbtni strani. Rokava ima ozka in kratka. Na izrezu ob vratu, na rokavih in ob pasu je obleka obšita. Krilo ima spredaj gubo.

Gube

Imate dovolj ogledal v stanovanju? Eno ogledalo v temni predsobi, kjer je obraz v senci in še ogledalo v kopalnici, kjer se zjutraj kar na hitro pogledate, ker ne marate svoje zaspane podobe. Dobro ogledalo na pravem mestu in seveda njegova osvetlitev je veliko vredna: v pravem času vam bo namreč ogledalo povedalo, če je kaj narobe z obrazom. Pogled v naglici nikoli ne pove vsega. Prav zgrozili bi se, če bi se lahko vsak dan ogledovali pri močni sončni svetlobi. Morda ste se na sončenju slučajno že pogledali v majhno ogledalce in se zgrozili: sončna svetloba je odkrila kup lepote napak na koži in pa — le od kod kar naenkrat — tudi gube.

Guba, čeprav se pojavi kar naenkrat, vendarle ni od večraj. Tla za gube, da tako rečemo, pripravljamo že nekako od dvajsetega leta naprej.

»Teren« za gube je najbolje pripravljen, če živimo v pričanju, da po dvajsetem letu še vedno ni treba prav nič skrbeti za kožo. Milo, voda in konec. Pa ni tako. Redno večerno umivanje in krema bodo uspešno zadrževali neizbežno staranje kože in posledice kot so uvelost in gube.

Če vas višje cene cigaret niso odvrnile od kajenja, naj vas morda resnica, da tobak izsuši kožo, porumeni zobe in polt.

Pretirano sončenje ima posledice — preveč izsušena koža, ki se rada naguba v povsem drobnih gubica. Tudi preveč temen obraz ni posebno lep, čeprav morda prvi hip zbuja zavist.

Največji sovražnik gub je spanec. Redno spanje po osem ur je več vredno kot krama najboljše znamke. Če vas muči nespečnost, jo skušajte odpraviti z domačimi zdravili kot so kopeli, čaji, če pa ne pomaga, bo svetoval zdravnik.

Jejmo veliko sadja in pijmo mleko, oboje je dobro za polt. Ne branimo se pijače, tekočina ne redi sama po sebi, razen alkohola seveda. Koža bi brez vlage ovenela.

Poskusite govoriti pred ogledalom. Če preveč telovadite z obrazom med govorjenjem, boste prezgodaj dobili izrazne gube. Ne pretiravajte z delom, utrujenost rada zareže globoke gube.

Kotiček za ljubitelje cvetja

PISE:
INZ. ANKA
BERNARD

Vrt v septembru

Ob bližajoči se jeseni moramo predvsem misliti na nakup cvetličnih gomoljev in čebulnic, ki bodo cvetele spomladi. V vrtu je že tako: ni dovolj, da imamo le veselje in ljubezen do cvetja, v pravem času je treba te cvetice tudi posaditi, da bo vrt res tak, kot ga želimo.

Uvožene čebulice so naprodaj šele ob koncu meseca in verjetno bo tako tudi letos. Sadimo pa jih čimprej, da se bodo do zime ukoreninile. Če z nakupom pohitimo, bo tudi izbira mnogo večja. Ne zadovoljimo se tudi z običajnimi tulipani, saj je še mnogo drugih prelepih spomladanskih cvetic: zafran, narcise, cesarski tulipan, eremurus, nizki čebulni irisi, ki zacvetijo prvi v vrtu, komaj skopni sneg, jarice, pasji zob, močvirske tulpe in še mnoge druge, ki jih še ne poznate.

Zdaj je čas tudi za sajenje iglavcev in zimzelenih listavcev, ki potrebujejo do zime več časa za ukoreninjenje. Tudi trajnice, posebno spomladi cvetoče, uspešno presajamo v septembru. Za sajenje ostalega rastlinja pa je pred odpadanjem listja še prezgodaj. Treba pa je že sedaj razmisliti, kako bomo uredili vrt, ob sajenju bo to že prepozno.

Vrtnice še vedno škropimo proti boleznim. Crna listna pegavost jih ob vlažnem jesenskem vremenu močneje napada. Lahko se zgodi, da bodo že v septembru ob listje, čeprav bi morale cveteti do pozne jeseni, do mraza.

V zelenjavnem vrtu pobiramo pridelke. Sejemo lahko še špinačo, motovilce in radič, posebno še, če imamo toplo gredo ali plastični tunel, kjer setev hitro zraste. Če smo predolgo odlašali s sajenjem jagod, je sedaj skrajni čas, da to storimo. Isto velja za setev vrtnih trat, ki se morajo od mraza razrasti in okrepiti.

Zdravnik svetuje

Pljučnica pri odraslem človeku (2)

Povzročitelji pljučnice lahko pridejo v pljuča z vdihnjanim zrakom, ali pa se širijo po krvnih in limfnih poteh iz kakšnega drugega obolelega organa v telesu. Začetek bolezni je navadno bolj ali manj buren. Bolnik dobja visoko vročino (celo do 40 stopinj), kašlja, se poti in čuti zbadanje v prsnem košu. Po nekaj dneh začne izkašljavati belkast, rumen ali zelen, večsah celo krvavkast izpljunek. Zbadanje v prsih je navadno znak, da je prizadeta tudi pljučna ovojnica in da se vnetje širi izven samega pljučnega tkiva. Pri rentgenskem pregledu opazimo manjše ali večje zasenčenje pljuč. Pri poslušanju bolnika začutimo tudi značilne spremembe pri dihanju. Navadno je stran pljuč, kjer je pljučnica, slabše gibljiva. Organizem sam z imobilizacijo (podobno kot zagipsamo zlomljeno nogo) preprečuje širjenje pljučnice tako, da se prizadet del kar najmanj giblje. Krvna sedimentacija je zvišana, prav tako število belih krvnih teles. Normalno se število belih krvnih teles giblje od 5000 do 8000 na kubični centimeter krvi, pri pljučnicah pa to število naraste na 40.000 in več. Pri pljučnici, ki so jo povzročili virusi, navadno število krvnih teles ni povišano. Krvna telesa narastejo le pri bakterijskih pljučnicah. Bolniki so navadno zelo prizadeti, imajo vročino in težko dihanje. Tako stanje traja štiri do pet dni. Nato se začne bolnikovo počutje izrazito boljšati, počasi dobiva apetit in moč. Tudi dihanje je lažje. Kašelj pa ostane, dokler se pljuča popolnoma ne očistijo. Zdravljenje traja do tri tedne, odvisno seveda od obsežnosti obolenja.

dr. Gorazd Zavrtnik

ZNAJ + baterije

TELEGRAMI

vsa leta preizkušen —

zdaj spet izboljššan

samo novi mixal ima aktivno moč

novi mixal te dni

pri vašem trgovcu

»zlatorog« maribor

DRUZINSKI
POMENKI

Trgovsko podjetje
NAMA Ljubljana
Tomšičeva 2

objavlja naslednja prosta delovna mesta za

BLAGOVNICO V SKOFJI LOKI

1. oddelkovodjo restavracije
2. natakarje
3. prodajalce
za prodajo živil in obutve
4. snažilke

Pogoji pod tč. 1: gostinski tehnik in 5 let prakse v gostinstvu, pasivno znanje enega tujega jezika ali poklicna gostinska šola in 10 let prakse v poklicu, od tega 3 leta na samostojnih delovnih mestih v gostinstvu, pasivno znanje enega tujega jezika, poskusno delo dva meseca; možnost ureditve stanovanja v Skofji Loki po posebnem dogovoru;
pod tč. 2.: natakar, 1 leto prakse, poskusno delo en mesec;
pod tč. 3.: prodajalec in 1 leto prakse, poskusno delo 1 mesec;
pod tč. 4.: najmanj 6 razredov osnovne šole, poskusno delo 1 mesec.

Delo je za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

Trgovina
Delikatesa
Maistrov trg 11
ZAPOSILI
SKLADIŠČNEGA
DELAJCA

Pogoji: dokončana osnovna šola, odslužen vojaški rok.

Nastop službe je možen takoj.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja, Maistrov trg 11, Kranj.

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31,
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. komercialista
obrata KZ Radovljica
2. administratorja
oddelka finančne operative
3. kurjača
v obratu Oljarca
4. živinorejcev — govedarjev
2 na delovišču Senčur in 2 na delovišču Zabnica
5. v uk sprejmemo več vajencev vrtnarske in mesarske stroke

Posebni pogoji: pod točko 1.: višja ali srednja šola, ekonomist ali komercialist s 3 ali 5-letno prakso;

pod točko 2.: poklicna ali osnovna šola, administrator ali strojeopisec s prakso v finančni stroki;

pod točko 3.: poklicna šola in izpit za kurjača parnega kotla z mehaniziranim kurjenjem;

pod točko 4.: VK živinorejec ali priučeni živinorejec s prakso, samsko ali manjše družinsko stanovanje zagotovljeno;

pod točko 5.: dokončanih 8 razredov osnovne šole.

Na vseh delovnih mestih se uvede poskusno delo.

Pismene prošnje z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjih zaposlitev sprejema uprava KZK Kranj, Cesta JLA 2. Objava bo v veljavi do zasedbe delovnih mest.

FIAT ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST

zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog prtljažnikov itd.)
Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil
Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

Upravni odbor

Tržiške tovarne
kos in srpov

Tržič

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

referenta za nabavo

Pogoj: srednja strokovna izobrazba, strojni ali ekonomski tehnik;

tehnologa časa — normirca

Pogoj: strojni tehnik ali VK delavec.

Prijave sprejema tajništvo podjetja 15 dni po objavi. Prijava naj vsebuje kratek življenjepis, opis dosedanjih zaposlitev in dokazila o pridobljeni izobrazbi.

Obrtno podjetje

Čevljarna Ratitovec
Železniki

razpisuje prosta delovna mesta:

1. skladiščnika materiala
2. kurjača
3. več kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev
za šivalnico in montažo

Pogoji: pod 1.: visokokvalificiran čevljar z enoletno prakso v skladiščnih poslih;
pod 2.: delavec s prakso pri kurilnih napravah, zaposlitev je v zimskem času.

Prijave sprejema tajništvo podjetja do 18. septembra.

KRAJN Cesta JLA 6

Zaradi razširitve poslovanja v novi veleblagovnici **GLOBUS** v Kranju

razglašča naslednja prosta delovna mesta:

1. **poslovodja potrošniškega centra v veleblagovnici**
Pogoji: visokokvalificiran trgovski delavec živilske stroke s 6-letno prakso in smislom za organizacijo in vodenje potrošniškega centra;
2. **namestnika poslovodje**
Pogoji: kvalificiran trgovski delavec živilske stroke s 3-letno prakso;
3. **aranžerja**
Pogoji: kvalificiran delavec ustrezne stroke in najmanj 5 let delovnih izkušenj;
4. **blagajničarke**
Pogoji: kvalificiran trgovski delavec živilske stroke z najmanj 1 leto delovnih izkušenj;
5. **prodajalke**
Pogoji: kvalificirana trgovinska delavka živilske stroke z najmanj 1 leto prakse;
6. **mesarji — sekači**
Pogoji: kvalificiran delavec mesarske stroke s 3-letno prakso;
7. **polnilke**
Pogoji: dokončana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj;
8. **1 delavca**
Pogoji: izpit za motorno kolo;
9. **poslovodja gostinskega obrata**
Pogoji: visokokvalificiran gostinski delavec ali gostinski tehnik z najmanj 2 leti delovnih izkušenj in smisel za organizacijo in vodenje gostinskega obrata;
10. **namestnika poslovodje**
Pogoji: kvalificiran gostinski delavec in najmanj 2 leti delovnih izkušenj;
11. **blagajničarke**
Pogoji: kvalificirana gostinska ali trgovinska delavka z najmanj 1 leto delovnih izkušenj;
12. **natakarice**
Pogoji: kvalificirane gostinske delavke;
13. **točajke**
Pogoji: priučene gostinske delavke in 2 leti delovnih izkušenj;
14. **poslovodja kuhinje**
Pogoji: visokokvalificirana kuharica z najmanj 2 leti delovnih izkušenj v kuhinji;
15. **kuharice**
Pogoji: kvalificirane gostinske delavke z najmanj 1 leto delovnih izkušenj;
16. **pomožne kuharice**
Pogoji: dokončana osemletka in veselje do dela v kuhinji;
17. **snadžilke**
18. **skladiščnika**
Pogoji: kvalificiran delavec.

Osebnih dohodkov na razglašanih delovnih mestih se bodo obračunavali po pravilniku oz. po opravljenem prometu.

Rok prijave za objavljena delovna mesta je do 20. septembra 1971. Nastop dela bo predvidoma 1. decembra 1971. Interesenti naj pošljejo prijavo na naslov: Veletrgovina Živila, Kranj, Cesta JLA 6 — splošni sektor.

mali oglasi

PRODAM

Graditelji pozor! Na zalogi imam še nekaj SAMOKOLNIC. Dacar Martin, Breg ob Savi 28, Kranj 4518

Prodajam dobro ohranjeno PEČ (Zrenjanin) za centralno kurjavo, veliko 2,5. Ogled po četrti uri. Duplančič Berta, 31. divizije 16, Kranj 4439

Prodajam KROMPIR igor in cvetnik za ozimnico. Cena 85 do 95 din. Polica 1, Naklo 4443

Prodajam nekaj večjih SREBRNIH SMREK in večjih MAGNOLIJ. Izkop smrek ob sobotah popoldne, magnolij pa po 20. oktobru. Jože Tavčar (Pepe), Puštal 32, Skofja Loka 4482

Prodajam težko mlado KRAVO po telefonu (garantirano dobra mlekarica). Zbilje 26 4483

Prodajam KRAVO, ki bo v štirinajstih dneh četrtič teletila in 1000 kosov OPEKE bobrovec. Suha 7, Kranj 4484

Prodajam SPALNICO in OTROSKO POSTELJO. Ogled vsak dan po 14. uri. Božnovič, Golnik — stolpič 4485

Prodajam ZAJCNIK s šestimi prostori. Naslov v oglašnem oddelku 4486

Prodajam KOKOSI leghorn — nesnice. Senčur, Mlakarjeva 58 4487

Prodajam semenski in jedilni KROMPIR igor, ženski SIVALNI STROJ, vprečno MOTORNO KOSILNICO, podstrešno OKNO in VEJALNIK (pajkelj). Jože Andrej, Vodice 127 4488

Prodajam kombiniran OTROSKI VOZICEK tribuna. Ogled popoldne. Kušter Tone, Kebečeva 1, Kranj 4489

Prodajam 38 m ZLEBOV. Naslov v oglašnem oddelku 4490

Prodajam 170 kosov BETONSKIH ZIDAKOV 25 x 20 x 40. Rihtar, Gosposvetska 19, Kranj 4491

Prodajam težko KRAVO, dobro mlekarico, ki bo drugič teletila, več jedilne PESE in jedilnega KORENJA. Kleindinst, Brezje 27 4492

Prodajam FIAT 750, letnik 1964 in OTROSKO POSTELJICO z vložkom. Stražiška 27, Kranj 4493

Prodajam skoraj nov ELEKTRICNI STEDILNIK na štiri plošče. Kastelic Stefan, Zg. Bitnje 204, Zabuca 4494

Prodajam 80 GAJBIC. Potoče 21, Preddvor 4495

Zaradi selitve ugodno prodajam KUHINJSKO in SOBNO POHISTVO. Prijatelj Antonija, Tomšičeva 26, Kranj 4496

Prodajam mlado KRAVO po telefonu. Voglje 37 4497

Prodajam BETONSKI MATERIAL SALEC in LOPO za gradbeni material. Pogačnik, Zvirče 29, Trzin 4498

Ceneje prodajam 15.000 kg trboveljskega CEMENTA. Vrh soko 72 4499

Prodajam CEMENT. Senčur, Stetfotova 18 4500

Ugodno prodajam lepo ohranjen globok OTROSKI VOZICEK, pripraven tudi za avto. Hemigman, Struževca 14 a, Kranj, telefon 22-905 4501

Prodajam BIKO in TELICO težka po 300 kg. Luže 12, Senčur 4502

Prodajam nerjaveč namizni ŠTEDILNIK. Britof 72, Kranj 4503

Po ugodni ceni prodajam malo rabljen globok OTROSKI VOZICEK bele barve. Ogled vsak dan od 15. do 18. ure. Plevel, Moša Pijade 7, Kranj 4504

Ugodno prodajam ORGLE znamke teischort z ojačevalcem. Ziblar Ladko, Trzin 4505

Prodajam malo rabljeno SPALNICO in kombiniran OTROSKI VOZICEK. Sitarska 1, Kranj 4506

Prodajam »RIMELJNE« primerni za italijansko opoko. Naslov v oglašnem oddelku 4507

Prodajam PUNTE in BANKNE. Trstenik II, Golnik 4508

Prodajam trajno žarečo PEČ küpersbusch, še v garanciji. Uršič, Luznarjeva 26, Primstsko, Kranj 4509

Prodajam igralni aparat KOSARKE. Jenkova 3, Kranj 4510

Prodajam dobro ohranjeno ZAKONSKO SPALNICO. Krn Matko, Zlato polje 16, Kranj 4511

Ugodno prodajam SLIVICE (česplje) in HRUSKE tepke na drevesu. Prešern, Gorica 17, Radovljica 4512

Prodajam KRAVO s teletom. Gorenja vas 39, Reteče, Loka 4513

Prodajam KRAVO s teletom. Zg. Otok 4, Radovljica 4514

Prodajam cementno žlindro no OPEKO. Poizve se pri Rozmanu, Delavska 1, Kranj 4515

Poceni prodajam rabljeno zidno OPEKO. Ogled vsak dan. Gorenjesavska 54, Kranj 4516

Prodajam večjo količino zidne OPEKE. Naslov v oglašnem oddelku 4517

Prodajam pet let staro KOBILO, sposobno za vsako delo, zamenjam tudi za starejšega. Visoko 5, Senčur 4518

Prodajam kombinirano OMRARO, KAVC, MIZICO in »FOTELJA«. Vprašati pri dudu, Begunjska 8, Kranj 4519

Prodaj dobro ohranjeno **MOTORNO KOSILNICO** reform. Sp. Bela 6, Preddvor 4521

Prodaj 70 kg težkega **PRAŠICA**. Pšata 6, Cerklje 4522

Prodaj 400 kg težkega **BIKA**. Zg. Brnik 73 4523

Prodaj 45 kg težkega **PRAŠICA**. Pšata 13, Cerklje 4524

Ugodno prodaj **DRVARNICO** oziroma lopo 3,5 x 6 m krito s salonitko (primerna pri gradnji hiše) in malo karamboliran avto **TAUNUS 15 M**, letnik 1956, lahko tudi po delih. Doma popoldne. Cernice Anton, Naklo 177 (poleg mehanika Gantar) 4525

Prodaj dve **KRAVI** tik pred telitvijo. Selo 32, Zirovnica 4526

Prodaj 8-valne **SALONITKE 125/102** (130 kosov) in 11 **SLEMENJAKOV 36/102**. Mlakar Jože, Verje 3, Medvode 4527

Prodaj težko **KRAVO** s letom. Zasipl 11, Bled 4528

Po ugodni ceni prodaj **SIVALNI STROJ** bogat z elektromotorjem in magnetofonom. Milojevič, Groharjevo naselje 12, Skofja Loka 4529

Prodaj osem let starega **KONJA** sposobnega za vsako delo ali zamenjam za starejšega. Visoko 90, Senčur 4570

Prodaj 1,5 m³ **SMREKOVIH DESK** colaric. Huje 5, Kranj 4571

Prodaj **REPOREZNICO**, Poljanska c. 30, Skofja Loka 84

Prodaj nov električni zick-zack **SIVALNI STROJ**. Naslov v podruž. Glasa Skofja Loka 85

Prodaj vodno **TURBINO**, DINAMO za istosmerni tok in orehove **PLOHE**. Krajnik, Breznica 5, Skofja Loka 86

Poceni prodaj **MOPED** T 12, letnik 1968, **PLOHE** in rabljene **DESKE**. Zalog 62, Cerklje 4563

Prodaj **KRAVO** po izbiri. Selo 20, Bled 4564

Prodaj **KRAVO** s četrtim teletom ali dva **BIKCA** simentalca in malo rabljen **MOPED** na tri prestave. Sp. Brnik 70 4565

Prodaj dva **PRAŠICA** za rejo, težka po 60 kg. Milje 3 4566

Prodaj **PEČ NA OLJE** preporod. Hain, Valjavčeva 7, Kranj

1969, prevoženih 35.000 km. Turel, Skalica 4, Kranj 4533

ZAMENJAM FIAT 1300 za zazidljivo parcelo v okolici Kranja. Prevodnik Jože, Hafnarjeva 3, Kranj 4534

Prodaj **FIAT 750**, letnik 1968. Plevel, Cerkljanska Dobrava 9 4535

Kupim osebni **AVTO AMI** ali R 4. Naslov v oglasnem oddelku 4536

Prodaj **FIAT 750**, letnik 1964, zaradi odhoda k vojakom. Kalan Anton, Praprotno 11, Selca 4537

Ugodno prodaj **ZASTAVO 1300**, letnik 1966. Repe Janez, Sp. Radovna 1, p. Zg. Gorje 4538

Nujno prodaj **ZASTAVO 750**. Kokrica, Golniška cesta 23 4539

Prodaj **SKODO 1000 MB**, letnik 1967 in **KOSILNICO BCS**. Praprotno 11, Selca 4540

Prodaj **ZASTAVO 750**, letnik 1969. Bergant, Mlakarjeva 46, Senčur 4541

Prodaj **CAMPGNOLO - KOMB** v voznem stanju. Oglasite se na naslov: Skodlar Lojze, Jezerska 99, Kranj 4542

Prodaj **PRIKOLICO** za osebni avto fiat. Blažič Lado, Sušica c. 40, Skofja Loka 87

Prodaj dobro ohranjeno **ZASTAVO 750**, letnik 1966. Ogled vsak dan popoldne. Zg. Bitnje 2, Zabnica 4567

Prodaj dobro ohranjeno **SKODO**, letnik 1965. Ulica Mladinskih brigad 8, Kranj, telefon 23-259 4568

Iščem **ENOSOBNO STANOVANJE** od Kranja do Medvod in Skofje Loke. Lahko tudi

nekaj plačam naprej. Naslov v oglasnem oddelku 4543

ENOSOBNO sončno **STANOVANJE** v bloku v Trziču **ZAMENJAM** za enakega v Kranju. Catovič Ana, Trzič, Bistrica 102 4544

Iščem **SOBO** in **KUHINJO** v Kranju. Tuta Sime, Ulica 31. divizije 46, Kranj 4545

SOBO oddam dvema šolar-kama. Naslov v oglasnem oddelku 4546

SOBO oddam študentu ali mirnemu fantu. Gorenjesavska 30, Kranj 4547

V nedeljo, 12. septembra bo ob 11. uri

GAMSOV BAL z LOVSKIM KRSTOM NA KRISKI GORI.

Vabljeni!

POSESTI

Prodaj **VIKEND** 5 km od avstrijske meje. Naslov v oglasnem odd. Glasa Skofja Loka 88

Prodaj staro kmečko **HISO**. Polica 2, Naklo 4548

Prodaj **ZAZIDLJIVO PARCELO** v Dupljah. Naslov v oglasnem oddelku 4549

Prodaj **ZAZIDLJIVO PARCELO** v Britofu. Naslov v oglasnem oddelku 4550

Prodaj **ZAZIDLJIVO PARCELO** v bližini Nakla. Voda in elektrika na parceli. Naslov v oglasnem oddelku 4551

Kupim **ZAZIDLJIVO PARCELO** v bližini Kranja. Kuzma Anica, Stritarjeva 1, Kranj 4552

ZAPOSLOTITVE

Sprejem **SLIKOPLESKARSKEGA VAJENCA**. Čehovin, Staneta Zagarja 43, Kranj, Primskovo 4468

GOSTILNA BLAZUN Kranj išče **STREZNO OSEBJE** za soboto in nedeljo, 18. in 19. septembra za **LOVSKO VESELICO**. Javite se pri Grašič Francu, Cesta talcev 7, tel. 22001, Kranj 4553

Sprejem **MIZARSKEGA VAJENCA** in **DELAVCA** za priučitev. Ogris Andrej, Trojarjeva 9, Kranj, Kalvarija 4554

Takoj sprejem dve **PREŠIVALKI** platnenih izdelkov. Ivan Jakopin, torbarstvo, Kranj, Cesta 1. maja 51 4555

Iščem **DEKLE** za pomoč v **GOSTILNI** in kuhinji. Plača po dogovoru. Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe poslati pod »pri Bledu« 4556

Iščem starejšo žensko za varstvo otrok 3 in 8 let. Hrana in stanovanje, ostalo po dogovoru. Rakovec, Senpeterska 1/A Kranj 89

FRIZERSKO VAJENKO sprejme takoj Kranjc Majda, Lesce, Železniška postaja 4572

Iščemo kvalificirano ali polkvalificirano samsko **KUHARICO**. Nastop službe takoj. Stanovanje zagotovljeno. **GOSTILNA** pri Jožici **GOZD MARTULJEK**, telefon 84-501 4569

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične z delnim popustom in žaluzije naročite pri zastopniku Spilerju, Gradnikova 9, Ra-

dovljica, telefon 75-046. Pišite, pridem na dom 4557

ZŠAM TRZIČ bo organiziral tečaj za pridobitev kvalifikacije voznikov motornih vozil. Tečaj se bo pričel 7. novembra. Vse informacije daje in sprejema prijave tajnik Jože Goričan, Ročevnica 35, Trzič 4419

DOM RADE KONCAR - GAMSOV RAJ V BASLJU obveščata cenjene goste, da je zaradi popravil zaprt od 10. do 30. septembra 1971 4472

KOTLE za **ZGANJEKUHO** v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetneje že preko 40 let **KAPELJ V.**, bakrokotlarstvo, Ljubljana Aljaževa cesta 24 2644

OSTALO

V najem oddam 65 m² velik **PROSTOR**, primeren za skladišče ali delavnico, ob cesti 1 km in pol iz Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 4558

V najem oddam novo **ENOSTANOVANJSKO HISO** v bližini Kranja. Ponudbe poslati pod »najboljši ponudnik« 4559

V najem oddam **GARAZO** na Kokrici, Cesta na Brdo 9 4560

Oddam **PROSTOR** v nedovršeni gradnji (okrog 80 m²) primeren za delavnice mirne obrti ali enosobno stanovanje. Ponudbe poslati pod »ugodno« 4561

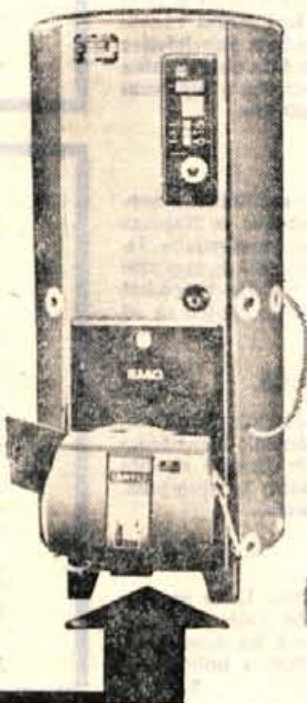
PRIREDITVE

GOSTISCE VALBURGA »ZLINDRA« prireja vsako soboto **ZABAVO S PLESOM Igra ansambel METODA PRAPROTNIKA s PEVCEM** Vabljeni! 4562

KOTLI EMOTERM

od 20.000 do 60.000 **KCAL / H**

7 tipov z vgrajenim boilerjem ali brez

ZA VSAKO HIŠO

KUPIM

Kupim rabljeno **GARAZNA VRATA**. Naslov v oglasnem oddelku 4530

Kupim dve dvodelni **OMARI**. Telefon 71-469 Trzič 4531

MOTORNA VOZILA

Prodaj **SIMCO 1100 LS**, letnik 1968. Naklo 47 4454

Prodaj **VOLKSWAGEN** limuzina. Pšavska 2g, Stražišče, Kranj 4461

Prodaj **FIAT 750**. Milje 36, Senčur 4532

Ugodno prodaj dobro ohranjen **FIAT 750**, letnik

Kaže, da se še nismo navadili, kako pomembni so prometni znaki ob naših cestah, posebno ob priključkih na glavno cesto. Neznani objektneži so se znesli celo nad opozorilno tablo na Deteljici pri Tržiču, ki opozarja pešce, kolesarje in vprežna vozila, da njim ni mesta na avtomobilski cesti. (Jk) — Foto: F. Perdan

nesreče

PRIPELJAL PO LEVI

V torek, 7. septembra, nekaj po deveti uri zvečer je voznik osebnega avtomobila Marija Stojan z Blejske Dobreave vozila po priključku ceste z Bleda na cesto prvega reda proti Jesenicam. Ko je bila še kakih 30 metrov pred križiščem je iz jeseniške smeri po priključku pripeljal po levi strani voznik osebnega avtomobila nemške registracije Herbert Reschdeiter in čelno trčil v njen avtomobil. V nesreči sta bila oba voznika le lažje ranjena, huje ranjena pa je bila sopotnica v tujčevem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 29.000 din.

NEPOZOREN MOPEDIST

Na cesti od Naklega proti gramoznici je v četrtek, 9. septembra, dopoldne voznik mopeda Mirko Brajnjak iz Naklega spregledal, da se mu bliža tovornjak. Voznik tovornjaka Janez Potočnik iz Crngroba je mopedista opozoril z zvočnim signalom, vendar pa je zaradi prekratke razdalje mopedist trčil v tovornjak. V nesreči je bil Brajnjak težje ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

OTROK SKOČIL PRED AVTOBUS

Na Cesti maršala Tita na Jesenicah je v četrtek, 9. septembra, popoldne štiriletna Irena Ivanovič z Jesenic nenadoma izven prehoda za pešce stekla čez cesto. Deklica je skočila prav pred avto, ki ga je vozil Henrik Perko iz Ljubljane. Huje ranjeno dekle so prepeljali v bolnišnico.

PADEL Z MOTORJEM

V Soteski na cesti drugega reda med Staro Loko in Praprotnim je v četrtek zvečer padel z motornim kolesom Stane Siferer iz Praprotna. Motorist je zavozil v jarek na desni strani ceste in padel. Huje ranjenega so prepeljali v bolnišnico. L. M.

Pranje z bencinom

V četrtek, 9. septembra, dopoldne je močna eksplozija poškodovala stanovanje Lojzeta Ranta v Tavčarjevi ulici v Kranju. Njegova žena je dopoldne v kopalnici vključila pralni stroj, v istem prostoru pa je nekaj perila prala tudi z bencinom. Ko se je prostor napolnil z bencinskimi hlapi, je zaradi vključenega stroja prišlo do eksplozije. Sila eksplozije je v kopalnici podrla dve steni, poškodovani pa so tudi ostali prostori stanovanja. Škodo cenijo na okoli 50.000 din. Oškodovančeva žena je na srečo dobila le lažje opekline.

Dva raznašalca

**ZA DOSTAVO
JUTRANJKA DELO
NAROČNIKOM
NA DOM
SPREJMEMO
TAKOJ.**

Delo je primerno za gospodinjce in upokojenca. Zelo dober zaslužek in ostali pogoji. Ponudbe sprejema podružnica CGP Delo, Kranj, Koroška c. 16.

Glavnik TRIMER vam za striženje prihrani mnogo časa in izdatkov. TRIMER je univerzalen. Z njim si uredite moderno pričesko, v poletnih dneh pa odstranite nevšečne dlake na telesu, kajti TRIMER striže in depilira. Brez britvice ga lahko uporabljate tudi za česanje in masiranje lasišča. Glavnik TRIMER uporablja že prek 60.000 ljudi po vsej Jugoslaviji. Bodite pozorni pri nakupu, ker obstojajo tudi drugi podobni glavniki: TRIMER ima štiri vrste zobčkov.

Posljite naslov, če ne dobite glavnika v vaši trgovini. Omišlite si TRIMER, ne bo vam žal za izdatek 25 din. Za pokvarjen glavnik prejmete novega!

TRIMER,
41000 Zagreb
Boškovičeva 40

Popravek

V soboto smo v Glasu na sedmi strani objavili zapis zavarovalnice Save — PE Kranj z naslovom Zavarovalna zaščita živine pri zavarovalnici Sava. V tretjem stolpcu, kjer je

naveden primer, je pravilno Pri poprečni zavarovalni vrednosti 2.500 do 3.000 din bi pital živinorejec 50 do 60 din za vsako glavo živine in 10 do 60 din.

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega moža, dragega očeta, starega očeta in brata

Jakoba Hribernika

Zidančkovega ata, posestnika iz Virmaš

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so se tako lepo poslovlili od dragega pokojnika in ga spremili na njegov zadnji poti. Toplo se zahvaljujemo tudi pevskemu zboru, govornikom za poslovljene besede, gasilcem za spremstvo ter darovalcem vencev in cvetja. Se posebna hvala č. duhovščini za tolažbo ob boleznih ter dr. Zrimšku, ki mu je lajšal trpljenje med njegovim zdravljenjem. Se enkrat vsem prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Marija, otroci Gašper, Jože, Mici in Spelca z družinami, sestri Rezka in Marjanca ter drugo sorodstvo

Virmaše, Dorfarje, Vrhpolje, Stara Loka in Sv. Duh

V spomin

obletnice prerane smrti, 11. septembra 1970, našega nenadomestljivega in nepozabnega sina, moža, očeta, brata, svaka in strica

Jakoba Praprotnika

Kruta usoda te je odtrgala od nas in od tebi tako ljube zemlje, katero si obdeloval s takim veseljem in skrbnostjo ter snoval načrte, katerih izpolnitev bi šele prav poplačalo tvoje neutrudno delo. Z veseljem si pomagal s svojimi stroji kolikor si največ mogel, tudi vsakemu, ki se je obrnil nate. Toda neizprosna usoda je ravno s tem strojem, s katerim si lajšal delo sebi in drugim, pretrgala nit tvojega življenja in plodnega dela za boljšo prihodnost. Tebi in tvojim je naenkrat uničila vse; tvoje načrte in naše upe v lažje in boljše življenje. Z bridko žalostjo v srcu zremo v temno nepopravljivo praznino, ki je ostala za teboj. Ponovno se zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tej bridki nesreči priskočili na pomoč in nam vsestransko pomagali, vsem, ki so ga v tako velikem številu počastili ob mrtvaškem odru in vsem iz ožje in širše okolice, ki so ga tako množično spremili k njegovemu grobu.

Zalujoči: žena Kati, otroci Jakec, Ančka in Franci, brat Tone, sestre Marija, Anica, Francka in Milena z družinami in neutolažljivi oče

Prezrenje, Homec, Bled, Brezje, Lipnica, Kovor, Trboje

Pogovor tedna

Judita Mandeljc:

Mogoče tudi na olimpijadi v Münchnu?

Plavalna sezona je v glavnem končana. Zagrebčani so bili tri dni gostitelji najboljših jugoslovanskih plavalcev in plavalk, ki so se letos potegovali za posamezne naslove in moštveni državni naslov. Med elito je bila tudi 16-letna dijakinja drugega letnika kranjske gimnazije Judita Mandeljc, ki je poleg Svarčeve državna reprezentantka na 100 in 200 m prsno in potencialna kandidatka za letne olimpijske igre v Münchnu.

● Kdaj ste se začeli ukvarjati s plavanjem?

»Bilo je leta 1966, ko sem pod vodstvom trenerja Franceta Peternela prvokrat zaplavala na pionirskem tekmovanju v kranjskem bazenu. Sedaj me ima v rokah trenerka Anka Colnar-Košnik.«

● Vaši dosedanji uspehi?

Tu bi jih lahko naštevati še in še, saj je Judita dobra plavalka, ki se ponaha z vrsto dobrih uspehov in rekordov. Sama pravi, da je že v pionirski konkurenci imela lepe uspehe, 1969. leta pa je v mladinski konkurenci na državnem prvenstvu v Beogradu v obeh svojih disciplinah postala absolutna prvakinja. Ponaša se tudi z naslovom najboljša v državi v mladinski in članski konkurenci na 100 m prsno. Na letošnjem balkanskem prvenstvu pa je v svoji standardni disciplini postavila tudi najboljšo znamko v Sloveniji.

● Katere discipline vam najbolj »leže«?

»Vsekakor krajša, to je 100 m prsno, medtem ko na 200 m dosegam slabše rezultate.«

● Koliko časa mislite še ostati zvesti plavalnemu športu?

Vprašanje jo je presenetilo, toda vseeno nam je na kratko dala vedeti, da bo še dolgo ostala zvesta plavanju.

Prepričani smo, da nas bo Mandeljcova še naprej razveseljevala s svojimi športnimi uspehi, in upamo, da jo bomo drugo leto videli na olimpijskih igrah.

—dh

Jutri štart v ženski LCRL in II. GRL

Jutri se bodo v novo sezono podale tudi rokometiške ljubljanske conske rokometne lige in rokometiški II. gorenjski rokometni ligi.

Prepričljiva zmaga

V četrtek, 9. septembra, je bila na košarkarskem igrišču Podmežakljo na Jesenicah zaostala košarkarska tekma republiške lige med Jesenicami in Nanosom iz Postojne. Sodila sta P. Brumen in Kobilica iz Ljubljane. Košarkarji Jesenic so začeli zelo slabo, tako da so ob koncu prvega polčasa gostje vodili. Sele ob koncu so se zbrali, zaigrali tako kot znajo in prepričljivo zmagali z rezultatom 92:69 (36:48).

Jesenice: Bunderla 39, Božič 27, Franko 8, Campa 5, Vauhnik 5, Noč 4 in Lozar 4.

Nanos: Gerželj 6, Burger 1, Mislej 6, Paternost 5, Rot 6, Tomič 24 in Simikič 1.

Vegnutiju memori-alna disciplina

Na Moletovem memorialu, katerega vsako leto prireja AK Olimpija v počastitev njihovega tragično preminulega atleta Janeza Moleta, je v memorialni disciplini, to je v teku na 1500 m z zaprekami, zmagal Kranjčan Vegnuti s časom 4:38,2. V štafetnem teku 4 x 100 m pa je štafeta Triglava zavzela drugo mesto za Mariborom.

Sorška nogometna liga štarta v nedeljo

To nedeljo štartajo tudi nogometiški v sorški nogometni ligi. Letos se bo za najboljšega potegovalo deset nogometnih ekip. Od tekmovanja sta odstopili ekipi NK Sava B in NK Tabor B. Namesto njih bosta štartali ekipi Rašica in Stahovica. Največ mož-

V ženski A skupini imamo letos lepo število predstevnic, saj je v konkurenci kar sedem gorenjskih ekip: Kamnik, Škofjeloški Sešir, kranjska Sava, Preddvor, Alples, Kranj in Kranjska gora. Med kandidatkami za osvojitev prvega mesta sta prav gotovo Alples ter Kranjska gora. Tokrat se je za drugo go-

renjsko ligo prijavilo kar 12 mladih gorenjskih ekip. Tekmovalna komisija pa je rokometiške razdelila v dve skupini. Tako bodo v severni štartali Storžič, Duplje B, Kravec, Preddvor B in Radovljica B, v južni pa Kranj C, Sešir B, Besnica, Alples B, Dijaški dom, Triglav ter Zabnica.

—dh

Prešernovo gledališče Kranj

vljudno vabi k vpisu abonmaja 1971/72

Sezono 1971/72 bomo začeli predvidoma v mesecu oktobru 1971. Vsak abonent bo videl 8 različnih dramskih del. Vpisujemo vsak dan, razen sobote in nedelje, od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure v pisarni gledališča, Titov trg 6, II. nadstropje — soba 252. Vse ostale informacije dobite v gledališki pisarni.

Kolektiv PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA

PODJETJE ZA PTT PROMET Kranj

razglašuje več prostih delovnih mest

pripravnikov v pti manipulaciji

Pogoji: dokončana srednja šola (gimnazija ali ekonomska srednja šola) Prošnje sprejema kadrovska komisija podjetja. Nastop možen takoj.

Planinsko društvo TRŽIČ

razpisuje prosto mesto

OSKRBNIKA v planinskem domu na Zelenici.

Nastop službe je 1. novembra 1971.

Zaželen je zakonski par.

Prijave sprejema Planinsko društvo Tržič.

Osnovna šola SIMON JENKO Kranj

razpisuje delovno mesto

KURJACA

za določen čas od 15. oktobra 1971 do 15. aprila 1972.

Pogoj: kvalificiran kurjač.

Dobre uvrstitve Franca Peternela

Na ljubljanskem strelišču je od pretekle sobote do torka potekalo državno prvenstvo v streljanju s pištolami. Pisali smo že, da se je med slovenskimi strelec poleg Teržana (Olimpija — Ljubljana) izkazal tudi Franc Peternel, ki je postal državni prvak v streljanju s hitrostrelna pištolo, poleg zmage pa si je priboril še eno drugo, eno sedmo in eno dvanajsto mesto. Od gorenjskih strelcev sta se prvenstva udeležila še

Požnel (SD Sava) in Prestor (SD S. Kovačič).

Rezultati — MK pištola proste izbire: 1. Knežević (Nikšič) 541 krogov, 7. Peternel (Kranj) 534; MK pištola »Drullove: 1. Pokopčič (Slav. Bród) 527, 12. Peternel (Kranj) 508; MK hitrostrelna pištola: 1. Peternel (Kranj) 573, 16. Prestor (Kranj) 538; VK revolver: 1. Teržan (Olimpija) 577, 2. Peternel (Kranj) 574, 14. Požnel (Kranj) 522.

B. Malovrh

Atleti so tekmovali na Reki

V tork so na Reki odprli že tretjo tartansko stezo v Hrvatski (Slovenija ima sedaj samo eno). Na mitingu ob otvoritvi stadiona je sodelovala tudi manjša ekipa AK Triglava. V teku na 400 m je bil Kavčič tretji z rezultatom 49,2. Ravnikar je zasedel dru-

go mesto v teku na 100 m za reprezentantom Križanom. Milek in Prezelj pa sta morala priznati premoč v skoku v daljavo Raku, ki je nedavno zmagal na balkanskih atletskih igrah. Njegov rezultat je 7,89 m, rezultat Mileka 7,34 m in Prezelja 7,13 m.

D. Zumer

Ljubljanska conska rokometna liga

Lep uspeh Križ in Tržiča

V II. kolu ljubljanske conske rokometne lige so pomembni zmagi dosegli rokometiški Križ in Tržiča. Prvi so v Črnomlju proti ekipi Cosmos-Belt s šestimi goli premagali domačine, medtem ko so Tržičani po zanimivi igri v Smarju odpravili domači Slap kar z dvanajstimi goli razlike. Dupljanci so se v gorenjskimi derbiju srečali v Kamniku. Tokrat so bili po grubi igri uspešni Kamničani. Alples pa je po pričakovanju izgubil srečanje s favorizirano ljubljansko Olimpijo.

Rezultati: Cosmos : Križe 17:23 (9:9), Olimpija : Alples 26:14 (14:9), Kamnik : Duplje 25:17 (13:10), Šmarje-Sap : Tržič 15:27 (9:10), Slovan B : Zagorje razveljavljeno (13:12) ter Hrastnik : Mokere 8:10 (5:6).

V vodstvu so Olimpija, Slovan B in Mokere s 4 točkami, sledijo pa Zagorje, Križe, Kamnik, Duplje, Tržič in Alples z 2, brez točk pa so Cosmos, Hrastnik in Šmarje-Sap.

J. Kuhar

1 vprašanje 3 odgovori

Letošnja glavna turistična sezona je končana. Ocene, kakšna je bila, bodo kmalu znane. Zanimalo nas je tudi kakšne koristi od vse večjih vlaganj v turizem imajo lahko prebivalci nekega turističnega kraja. O tem smo poprašali na Bledu, kjer je bilo letos v glavni sezoni živahno.

ALOJZE RECELJ, upokojenec z Bleda, čuva avtomobile na parkirnem prostoru pri turističnem društvu:

»Letos tretje leto opravljam ta posel. Vsak dan od 8. do 20. ure moram skrbeti, da je na parkirnem prostoru vse v redu in pobiram parkirnine. 12 ur na dan na nogah za starega človeka ni ravno prijetno, vendar sem z zaslužkom kar zadovoljen. Na tem prostoru lahko parkira 25 avtomobilov in letos je bil obisk tujih in domačih gostov kar dober. Po moje je bilo motoriziranih turistov precej več kot lani. 25 odstotkov od pobrane parkirnine dobim. To ni tako malo, če se včasih ne bi moral prepirati z vozniki, ki bi se radi izognili plačilu. Mislim tudi, da se je prav letos najbolje pokazalo, kako na Bledu že primanjkuje parkirnih prostorov.«

PETER ZULA, študent ekonomije iz Radovljice, prodaja spominke v Murkinem paviljonu:

»Sestro sva se to sezono menjala. Prodajala sva vsak dan od 9. do 19. ure. Jaz pa sem nekaj časa opravljaj honorarno še posel prometnega miličnika. Na cesti je bilo letos bolj naporno kot tukaj v kiosku. Bilo je kar dosti nesreč, včasih neznosna vročina in veliko turistov, ki so spraševali po tem in onem. Vendar sem z zaslužkom na obeh krajih zadovoljen. Sodeč po prometu v kiosku je bil obisk na Bledu letos precej večji kot lani. Se posebno veliko je bilo Holandcev in Nemcev. Tuji turisti največ kupujejo slivovko, krznene copate, opanke, vaze in druge spominke.«

FRANC DOLAR, kmet z Bleda, ob prostem času s kočijo vozi turiste:

»Že 32 let vozim obiskovalce Bleda okrog jezera, v Vintgar, v Kropo in v druge kraje. S kočijo se najraje peljejo Avstrijci, Italijani, Nemci, pa tudi domači gostje. Včasih so se vozili predvsem romarji, sedaj pa starejši turisti, ki se pripeljejo na Bled z avtomobilom. Letos jih je bilo precej. Več kot lani. Zato smo vsi fижakar-

Tekmovanje harmonikarjev na Pokljuki

Pri gostišču ob tabornem ognju na Pokljuki bo jutri ob 11. uri četrto tekmovalje harmonikarjev z naslovom Pozdrav s planin. Prireditelj tekmovanja je tudi letos planinsko društvo Srednja vas v Bohinju, pokrovitelja pa sta: hoteli Ljubljana transport na Bledu in odbor Prešernove brigade.

Harmonikarji stari nad 45 let se bodo pomerili v izvajanju skladb (venček partizanskih in venček narodnih pesmi) na diatoničnih harmonikah. Tekmovanje harmonikarjev je že tradicionalno.

S septembrsko prireditvijo bo prireditelju uspelo popestriti koledar turističnih prireditev na Gorenjskem, hkrati pa je namen prireditve rešiti pozabe stare slovenske narodne in partizanske pesmi.

Godci, nekateri prav gotovo tudi v narodnih nošah, se bodo na jutrišnjem tekmovanju potegovali za dve prehodni nagradi: za veliko gorjuško čedro in za kip partizana harmonikarja, poleg tega pa

še za nagrade, ki so jih prispela različna podjetja.

Planinsko društvo Srednja vas vabi, da z jutrišnjim obiskom tekmovanja harmonikarjev izkoristite prijeten izlet na Pokljuko.

A. Z.

ji kar zadovoljni. Tudi zaslužek ni slab.

Jaz na primer s tem zaslužkom dosti laže plačam letni davek in vzdržujem konja. Pa še zanimiv posel je to. Zadnje čase je vse več tujcev, katerih otroci pri 10 ali 15 letih prvič vidijo konja. Voziti začnem ob devetih zjutraj pa do večera. Tudi

po 10. uri zvečer sem že peljal okrog jezera in na grad. Rekel sem že, da je bilo letos na Bledu zelo živahno, le parkirnih prostorov je velikokrat primanjkovalo.»

A. Zalar

NACIONALNI CIRKUS MEXICA

14. IN 15. SEPTEMBRA
V KRANJU
NA ZLATEM POLJU

PRVIČ V EVROPI

VELIKA KROŽNA PISTA v tehnicoloru

Vsa MEKSIKANSKA FOLKLORA

VELICASTEN SPEKTAKEL

Z 200 ARTISTI in 100 RAZNIMI ŽIVALMI

VSAK DAN DVE PREDSTAVI
OB 17. IN 20. URI
OBIŠČITE VELIKI ZOOLOŠKI
VRT CIRKUSA!

Za pletilstva, male obrti in gospodinske pletilne stroje je pripravila ALMIRA iz RADOVLJICE

Razprodajo volnenih in sintetičnih prej v modnih barvah

strokovno sortirane količine prej po barvah, kvaliteti in debelini, si lahko izberete v tovarniškem skladišču vsak dan od 10. do 14. ure (telefon 75-217)